

थोडक्यात

जलजीवन मिशनची कामे विहीत मुदतीत पूर्ण न करणारे काळ्या यादीत - पालकमंत्री डॉ. उदय सामंत

रत्नागिरी - रत्नागिरी संगमेश्वर मतदार संघातील जलजीवन मिशनची कामे विहीत मुदतीत पूर्ण न करणाऱ्या ठेकेदारांना टाकण्यात येईल, असा सक्त इशारा पालकमंत्री डॉ. उदय सामंत यांनी दिला. शासकीय विश्रामगृहात रत्नागिरी संगमेश्वर मतदारसंघातील जलजीवन मिशन अंतर्गत नळपाणी योजना संदर्भात आज आढावा बैठक झाली त्यावेळी ते बोलत होते. बैठकीला ग्रामीण पाणी पुरवठा विभागाचे कार्यकारी अभियंता अमोल दाभोळकर, महावितरणचे अधीक्षक अभियंता सुधाकर जाधव, उपविभागीय अधिकारी जीवन देसाई आदी उपस्थित होते.

केंद्रीय पथकाकडून सोलापूर जिल्ह्यातील दुष्काळी परिस्थितीची प्रत्यक्ष पाहणी, शेतकऱ्यांची संवाद

सोलापूर : केंद्र सरकारच्या केंद्रीय आंतरमंत्रालयीन पथकाने सोलापूर जिल्ह्यातील दुष्काळी परिस्थितीची प्रत्यक्ष पाहणी करून पीक नुकसान, पिण्याच्या पाण्याची टंचाई, भूजल पातळी, जनावरांसाठी चारा व पाण्याची उपलब्धता तसेच रब्बी हंगामाच्या शक्यतांचा आढावा घेतला. उत्तर सोलापूर तालुक्यातील बेलाटी, मंगळवेढा तालुक्यातील विविध गावांमध्ये पथकाने शेतकऱ्यांशी संवाद साधून दुष्काळामुळे झालेल्या नुकसानीची माहिती जाणून घेतली. पावसातील दीर्घ खंडामुळे तूर व अन्य पिकांचे मोठ्या प्रमाणावर नुकसान झाले असून, काही भागांतील विहिरी आणि साठवण तलाव कोरडे पडल्याचे निदर्शनास आले. चारा व पाण्याच्या टंचाईमुळे पशुपालन व्यवसायावरही गंभीर परिणाम झाला आहे. या पार्श्वभूमीवर शेतकऱ्यांनी शासनाकडून जास्तीत जास्त आर्थिक मदत वेळेत मिळावी, अशी मागणी केंद्रीय पथकाकडे केली.

केंद्रीय पथक शेतकऱ्यांच्या बांधावर !

यवतमाळ : यंदाच्या खरीप हंगामात पावसातील खंड आणि पिके करपल्यामुळे निर्माण झालेल्या दुष्काळी परिस्थितीच्या पार्श्वभूमीवर केंद्र शासनाच्या आंतरमंत्रालयीन केंद्रीय पथकाने आज यवतमाळ जिल्ह्यातील दुष्काळग्रस्त भागांचा दौरा केला. पथकाने शेतकऱ्यांच्या बांधावर जाऊन कापूस, सोयाबीन आणि तूर पिकांची प्रत्यक्ष पाहणी व मूल्यांकन केले. तसेच दुष्काळाचे चटके सोसणाऱ्या शेतकऱ्यांच्या व्यथा, अडचणी आणि मागण्या जाणून घेत त्यांना संकटाशी दोन हात करण्यासाठी धीर दिला.

शेतकरी-शेतमजुरांना रोजगार, अन्नधान्य, पाण्यासह पशुधनाच्या चाऱ्याचे सूक्ष्म नियोजन यावर भर - मुख्यमंत्री

केंद्रीय दुष्काळ पाहणी पथकासोबत मुख्यमंत्र्यांची बैठक

मुंबई (सुचित शिंदे) : राज्यात उद्भवलेल्या दुष्काळाच्या पार्श्वभूमीवर शेतकरी, शेतमजूर आणि ग्रामीण भागातील नागरिकांना पुढील सहा ते आठ महिने अधिक आधार देण्याची आवश्यकता निर्माण झाली आहे. यासाठी रोजगारनिर्मिती, गरजूपर्यंत अन्नधान्य पोहोचविणे, पिण्याच्या पाण्याची व्यवस्था आणि पशुधनासाठी चारा-पाणी उपलब्ध करून देण्याचे सूक्ष्म नियोजन करण्यात येत असल्याची माहिती मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस

यांनी केंद्रीय दुष्काळ पाहणी पथकासोबतच्या बैठकीत दिली. केंद्रीय पथकाकडून दुष्काळी भागातील परिस्थितीबाबतचा अहवाल केंद्र शासनाला सादर होईल, असा विश्वास मुख्यमंत्री फडणवीस यांनी व्यक्त केला. केंद्रीय पथकाने अत्यंत विस्तृत दौरा करून तळागाळापर्यंत प्रत्यक्ष परिस्थितीची पाहणी केली. त्यामुळे नागरिकांमध्ये आपल्या अडचणी समजून घेतल्याचे समाधान निर्माण झाले असल्याचे या वेळी केंद्रीय पथकाला सांगितले.

केंद्रीय पथकाच्या संवेदनशील पाहणीमुळे दुष्काळाची तीव्रता केंद्र शासनापर्यंत पोहोचण्यास मदत होईल, असे मुख्यमंत्री फडणवीस यांनी सांगितले. मुख्यमंत्र्यांच्या वर्षा निवासस्थानी झालेल्या बैठकीस आपत्ती व्यवस्थापन मंत्री गिरीश महाजन, कृषी मंत्री दत्तात्रय भरणे, मदत व पुनर्वसन

मंत्री मकरंद जाधव पाटील, केंद्रीय दुष्काळ पाहणी पथकाचे प्रमुख तथा केंद्रीय संयुक्त सचिव मुक्तानंद अग्रवाल यांच्यासह केंद्रीय पथकातील सदस्य

उपस्थित होते. मुख्यमंत्री फडणवीस म्हणाले की, मान्सूनच्या पहिल्या दोन महिन्यांत चांगला पाऊस झाल्याने विक्रमी उत्पादनाची अपेक्षा होती. पिके फुलोऱ्याच्या अवस्थेत असतानाच त्यानंतर पावसात सुमारे दोन महिने खंड पडला. त्यामुळे सोयाबीन पिकाला अनेक ठिकाणी सर्वाधिक झळ बसली. तर कापूस, तूर आणि ऊस ही पिकेही बाधित झाली आहेत. पाण्याअभावी रब्बीची पेरणी होण्याची शक्यता कमी

असून उन्हाळी पिकांनाही वाव राहिलेला नाही. खरीप हंगामातील नुकसान रब्बी किंवा उन्हाळी पिकातून भरून काढण्याची संधीही यंदा शेतकऱ्यांना मिळणार नाही. शेती बरोबरच शेतमजुरी करणाऱ्या लहान शेतकऱ्यांसमोर उदरनिर्वाहाचे संकट निर्माण झाले आहे. त्यामुळे रोजगार आणि अन्नसुरक्षेच्या योजनांच्या माध्यमातून नियोजन करून मदत देण्यात येईल, असे मुख्यमंत्र्यांनी स्पष्ट केले.

पान २ वर

चांदिवली प्रकल्पात नववा राष्ट्रीय पोषण माह उत्साहात साजरा

मुंबई : 'पोषणाचा अधिकार, सुदृढ भारताचा आधार' या संकल्पनेतून एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना, चांदिवली प्रकल्पांतर्गत असल्फा, नारायणनगर बीट क्रमांक 5 आणि नौपाडा बीट क्रमांक 6 येथे नववा राष्ट्रीय पोषण माह उत्साहात साजरा करण्यात आला. बाल विकास प्रकल्प अधिकारी शरद कुन्हाडे यांच्या मार्गदर्शनाखाली आयोजित या कार्यक्रमात पोषण आहाराचे महत्त्व, कुपोषण

प्रतिबंध, माता व बाल आरोग्य तसेच शासकीय योजनांची जनजागृती करण्यात आली. कार्यक्रमाची सुरुवात दीपप्रज्वलन आणि क्रांतिज्योती

१ पोषण आहार प्रदर्शन, जनजागृतीपर पथनाट्य आणि सांस्कृतिक कार्यक्रमांचे आयोजन

सावित्रीबाई फुले यांच्या प्रतिमा पूजनाने करण्यात आली.

पान २ वर

कुंभमेळा विकासकामांमुळे नाशिक आणि त्र्यंबकेश्वरचा चेहरामोहरा बदलणार - मुख्यमंत्री

नाशिक : आगामी सिंहस्थ कुंभमेळ्याच्या पार्श्वभूमीवर नाशिक-त्र्यंबकेश्वर परिसरात सुरू असलेली विविध विकासकामे वेगाने पूर्णत्वाकडे जात असून, या कामांमुळे नाशिक व त्र्यंबकेश्वरचा चेहरामोहरा बदलणार आहे. पुढील २५ ते ३० वर्षांचा विचार करून आधुनिक पायाभूत सुविधा निर्माण करण्याबरोबरच भाविक, पर्यटक आणि नागरिकांना

आवश्यक सुविधा उपलब्ध करून देण्याच्या दृष्टीने सुरू असलेली सर्व कामे निर्धारित वेळेत आणि गुणवत्तापूर्ण

पद्धतीने पूर्ण होतील, असा विश्वास मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी व्यक्त केला.

सिंहस्थ महाकुंभमेळ्याच्या

ध्वजारोहण समारंभाच्या पार्श्वभूमीवर मुख्यमंत्री यांनी आज त्र्यंबकेश्वर येथील दर्शनपथ व गोदाघाट तसेच नाशिक येथील द्वारका सर्कल तसेच ओझर विमानतळ येथे भेट देऊन सुरू असलेल्या विकासकामांची पाहणी केली. संबंधित अधिकाऱ्यांकडून कामांची सद्यस्थिती, प्राप्ती आणि भविष्यातील नियोजनाची माहिती घेतली.

पान २ वर

पदव्युत्तर वैद्यकीय व दंतवैद्यकीय प्रवेश प्रक्रिया अधिक पारदर्शक, गुणवत्ताधारित होणार - मंत्री हसन मुश्रीफ

मुंबई : पदव्युत्तर वैद्यकीय व दंतवैद्यकीय अभ्यासक्रमांची प्रवेश प्रक्रिया अधिक पारदर्शक आणि गुणवत्ताधारित करण्यासाठी सर्व प्रवेश केंद्रीकृत ऑनलाइन प्रक्रियेद्वारे करण्यात येणार आहेत. विद्यार्थ्यांनी नव्या नियमांची माहिती घेऊन त्यानुसार प्रवेश प्रक्रियेत सहभागी व्हावे, असे वैद्यकीय शिक्षण मंत्री हसन मुश्रीफ यांनी सांगितले.राज्य शासनाने ५ ऑक्टोबर २०२६ रोजी अधिसूचना जारी करून पूर्णवेळ

व्यावसायिक पदव्युत्तर वैद्यकीय व दंतवैद्यकीय अभ्यासक्रमांच्या प्रथम वर्ष प्रवेशासाठी महाराष्ट्र व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेशाचे विनियमन) नियम, २०२६ अधिसूचित केले आहे. नव्या नियमांनुसार प्रवेश प्रक्रियेतील संस्थास्तरिय

फेरी बंद करण्यात आली आहे. यापुढे संस्थात्मक कोटा आणि अनिवासी भारतीय (एनआरआय) कोट्यातील जागांसह सर्व प्रवेश राज्य सामाईक प्रवेश परीक्षा कक्षामार्फत केंद्रीकृत ऑनलाइन प्रवेश प्रक्रियाद्वारे करण्यात येतील. रिक्त जागांसाठी आयोजित करण्यात येणाऱ्या स्ट्रे व्हॅकन्सी फेच्याही ऑनलाइन पद्धतीनेच पार पडतील.संस्थात्मक कोट्यातील जागांसाठी

उमेदवारांच्या पात्रतेची व्याप्ती वाढविण्यात आली आहे. महाराष्ट्राचे अधिवास प्रमाणपत्र असलेल्या; मात्र राज्याबाहेरील संस्थेतून पदवी पूर्ण केलेल्या उमेदवारांनाही या जागांसाठी पात्र ठरविण्यात आले आहे. तसेच, महाराष्ट्राबाहेरील उमेदवार आणि परदेशी वैद्यकीय पदवीधारकांनाही खासगी महाविद्यालयांतील संस्थात्मक कोट्यातील जागांसाठी पात्रता देण्यात आली आहे.

पान २ वर

अभिजीत दिपके, आशुतोष रांका आणि सौरव दास यांची हमीपत्रावर सुटका

१ पुढील एक वर्ष शांतता भंग न करण्याची अट

नवी दिल्ली- सीजेपीचे संस्थापक अभिजीत दिपके, आशुतोष रांका आणि सौरव दास यांची सुटका करण्यात आली आहे. विशेष कार्यकारी दंडाधिकारी यांनी त्यांना जामीन मंजूर केला आहे. CJP नेत्यांची आता आंदोलनाची पुढील

रणनीती काय असेल? याकडे संपूर्ण देशाचे लक्ष लागले आहे. दिल्ली पोलिसांनी आज सकाळी सीजेपीचे संस्थापक अभिजीत दिपके, आशुतोष

रांका आणि सौरव दास यांना दिल्ली कॅट पोलीस ठाण्यातील विशेष कार्यकारी दंडाधिकाऱ्यांसमोर हजर केले होते.

पान २ वर

अभियानात दुष्काळ निवारणासाठी गावागावांत जलसंधारणाची कामे हाती घ्या - मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस

मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायतराज अभियान २.० चे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या हस्ते उदघाटन

नाशिक : ग्रामीण भागाचा सर्वांगीण व शाश्वत विकास साधण्यासाठी लोकप्रतिनिधी, प्रशासन आणि ग्रामस्थांनी एकत्रितपणे काम करावे. यंदाच्या दुष्काळी परिस्थितीवर मात करण्यासाठी मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायतराज अभियान २.० पाण्याचा प्रत्येक थेंब साठविणे, तलावांतील गाळ काढणे, बंधाऱ्यांची दुरुस्ती आणि जलसंधारणाच्या कामांना प्राधान्य द्यावे, असे आवाहन मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी केले. या कामांसाठी राज्य

शासन आवश्यक निधी उपलब्ध करून देईल, अशी ग्वाही त्यांनी दिली. ग्रामविकास व पंचायतराज विभागाच्यावतीने आयोजित 'मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायतराज अभियान लोकप्रतिनिधींचा महाकुंभ', मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायतराज अभियान २०२५-२६ अंतर्गत पुरस्कार वितरण सोहळा, अभियान २०२६-२७ चा शुभारंभ तसेच 'सरपंच परिषंवाद - दुष्काळावर मात आणि समृद्ध गावाचा संकल्प' या कार्यक्रमात मुख्यमंत्री श्री.

फडणवीस बोलत होते.

यूथ फेस्टिव्हल मैदानावर आयोजित या कार्यक्रमास विधानपरिषदेचे सभापती प्रा.

राम शिंदे, पालकमंत्री गिरीश महाजन, शालेय शिक्षण मंत्री दादाजी भुसे, ग्रामविकास व पंचायतराज मंत्री जयकुमार

गोरे, अन्न व औषध प्रशासन मंत्री नरहरी झिरवाळ यांच्यासह लोकप्रतिनिधी, वरिष्ठ अधिकारी आणि राज्यभरातील सरपंच

उपस्थित होते. मुख्यमंत्री श्री. फडणवीस म्हणाले, मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायतराज अभियान हे ग्रामीण भागातील सामूहिक शक्तीला चालना देऊन गावांच्या विकासाला गती देणारे महत्त्वपूर्ण अभियान आहे. लोकप्रतिनिधी, अधिकारी आणि ग्रामस्थ यांनी एकत्रितपणे प्रयत्न केल्यास ग्रामीण भागात सकारात्मक परिवर्तन घडवून आणता येते, हे जलयुक्त शिवार अभियानाने सिद्ध केले आहे. याच अनुभवातून मुख्यमंत्री

समृद्ध पंचायतराज अभियानाला मोठ्या प्रमाणावर निधी उपलब्ध करून देण्यात आला आहे. अभियानात सहभागी होऊन उत्कृष्ट कामगिरी करणाऱ्या जिल्हा परिषद, पंचायत समित्या आणि ग्रामपंचायतींचे पदाधिकारी, अधिकारी व ग्रामस्थांचे त्यांनी अभिनंदन करून ते म्हणाले, गावाच्या विकासासाठी सर्वांनी एकजुटीने केलेले प्रयत्न कौतुकस्पद आहेत. अभियानामुळे गावांमध्ये रस्ते, स्वच्छतागृहे, सीसीटीव्ही यंत्रणा,

पान २ वर

	संपादकीय	
एलएनजी ट्रेनचा आधुनिक पर्याय		
भारतीय रेल्वेचे महाकाय जाळे देशाच्या अर्थव्यवस्थेची जीवनवाहिनी आहे. कोट्यवधी प्रवाशांच्या दैनंदिन जगण्याचा ते अविभाज्य भाग आहे. गेल्या काही वर्षांत भारतीय रेल्वेने कार्बन उत्सर्जन कमी करण्यासाठी आणि इंधन कार्यक्षमता वाढवण्यासाठी अनेक क्रांतिकारक पावले उचलली आहेत. देशातील ब्रॉडगेज रेल्वे मार्गांचे विद्युतीकरण वेगाने पूर्णत्वाकडे जात असताना गुजरातच्या साबरमती स्थानकावरून द्रवरूप नैसर्गिक वायूवर (एलएनजी) चालणाऱ्या देशातील पहिल्या ड्युअल-फ्यूल ट्रेनला दाखवण्यात आलेला हिरवा कंदील हा एका नव्या तांत्रिक प्रयोगाची नांदी म्हणावा लागेल. ही आठ डब्यांची विनावातानुकूलित गाडी कोणतीही सध्या अस्तित्वात असलेल्या डिझेल इलेक्ट्रिक मल्टिपल युनिट (डेम्पू) ट्रेनमध्ये आवश्यक तांत्रिक बदल करून तयार करण्यात आली आहे. जेव्हा देशातील बहुतांश रेल्वे मार्ग विजेच्या तारांनी जोडले गेले आहेत, तेव्हा पुन्हा वायूवर चालणाऱ्या ट्रेनची गरज का भासावी, असा प्रश्न पडणे अगदी स्वाभाविक आहे; मात्र या निर्णयामागे केवळ तात्कालिक व्यवस्था नसून रेल्वेची अभियांत्रिकी रचना, जुन्या भांडवली मालमत्तेचा पुरेपूर वापर, जागतिक ऊर्जा संक्रमण आणि आपत्कालीन सज्जता यांचा एक अत्यंत व्यवहार्य ताळेबंद दडलेला आहे.		
रेल्वेच्या या निर्णयाचे मूळ समजून घेण्यासाठी पारंपरिक रेल्वेगाड्या आणि डेम्पू गाड्यांमधील मूलभूत तांत्रिक फरक लक्षात घ्यावा लागतो. सर्वसाधारणपणे लांब पल्ल्याच्या गाड्यांमध्ये डब्यांना ओढण्यासाठी पुढे एक स्वतंत्र आणि महाकाय इंजिन (लोकोमोटिव्ह) जोडलेले असते. विजेच्या तारा असलेल्या मार्गांवर अशा गाड्यांना थेट इलेक्ट्रिक लोकोमोटिव्ह जोडून चालवणे सहज शक्य असते; परंतु डेम्पू किंवा ईएमयू (इलेक्ट्रिक मल्टिपल युनिट) गाड्यांची रचना पूर्णपणे वेगळी असते. या गाड्यांमध्ये स्वतंत्र इंजिन नसते, तर गाडीच्या दोन्ही टोकांना असलेल्या डब्यांमध्येच नियंत्रण आणि वीजनिर्मितीची यंत्रणा बसवलेली असते. या विशेष डब्यांना ‘ड्रायव्हिंग पॉवर कार’ (डीपीसी) असे म्हटले जाते.		
या ड्रायव्हिंग पॉवर कारच्या निम्न्या भागात गाडीला गती देणारे पॉवर पॅक आणि यंत्रसामग्री असते, तर उर्वरित भागात प्रवाशांसाठी बसण्याची व्यवस्था असते. ईएमयू गाड्यांना धावण्यासाठी थेट वर लावलेल्या विजेच्या तारांमधून ऊर्जा मिळते; मात्र डेम्पू गाड्यांमध्ये अंतर्गत डिझेल जनरेटरद्वारे वीज तयार केली जाते आणि त्या विजेवर चाकांना जोडलेल्या इलेक्ट्रिक मोटर्स फिरतात. डेम्पू ट्रेनची मूळ जोडणी आणि संरचानात्मक आराखडा असा असतो की, तिला बाहेरील कोणतेही विजेचे इंजिन सहजपणे जोडून चालवता येत नाही. ट्रॅकवर विजेच्या तारा उपलब्ध असल्या, तरी या गाड्या विजेच्या इंजिनाने ओढणे तांत्रिकदृष्ट्या अशक्य असते. म्हणूनच या गाड्यांमधून होणारे प्रदूषण कमी करण्यासाठी आणि त्यांची उपयुक्तता टिकवण्यासाठी एलएनजी आणि डिझेलच्या दुहेरी इंधन प्रणालीचा मार्ग रेल्वेने स्वीकारला आहे.		
जागतिक पटलावरील एलएनजी ट्रेन्सचा इतिहास		
रेल्वे वाहतुकीमध्ये एलएनजीचा वापर करण्याचा प्रयोग भारतासाठी नवा असला, तरी जागतिक पातळीवर या तंत्रज्ञानाचा इतिहास आणि प्रवास अत्यंत रंजक राहिला आहे. विसाव्या शतकाच्या उत्तरार्धात विशेषतः अमेरिका आणि रशियासारख्या विस्तीर्ण भूभाग असलेल्या देशांमध्ये डिझेलचा खर्च कमी करण्यासाठी नैसर्गिक वायूवर चालणाऱ्या इंजिनांचे संशोधन सुरू झाले. रशियाने १९८० च्या दशकाच्या अखेरीस अशाप्रकारच्या वायू इंजिनांचे यशस्वी परीक्षण केले होते. त्यानंतर रशियन रेल्वेने अवजड मालवाहतुकीसाठी जगातील पहिले शक्तिशाली एलएनजी टर्बाईन लोकोमोटिव्ह विकसित करून लांब पल्ल्याच्या मार्गांवर चाचण्या घेतल्या.		
दुसऱ्या बाजूला अमेरिकेतही प्रमुख मालवाहतूक रेल्वे कंपन्यांनी डिझेलच्या प्रचंड वाढत्या दरांना पर्याय म्हणून लिक्विफाईड नॅचरल गॅसच्या वापराचे प्रयोग राबवले. कॅनडा, स्पेन आणि ऑस्ट्रेलियासारख्या देशांमध्येही खाणकामातील अवजड मालाची ने-आण करण्यासाठी अशाप्रकारच्या इंधनाचा वापर व्यवहार्य ठरला आहे. पारंपरिक कॉम्प्रेस्ड नॅचरल गॅसच्या (सीएनजी) तुलनेत एलएनजी हा उणे १६२ अंश सेल्सिअस तापमानाला द्रवरूपात साठवला जातो. त्यामुळे तो साठवण्यासाठी कमी जागा लागते आणि त्याची ऊर्जा घनता (एनर्जी डेन्सिटी) सीएनजीपेक्षा कितीतरी पटीने जास्त असते. परिणामी, एकदा इंधन भरल्यानंतर गाडी दीर्घ अंतरापर्यंत विनाअडथळा धावू शकते. जागतिक स्तरावर मालवाहतुकीत यशस्वी ठरलेले हे तंत्रज्ञान आता भारतात प्रवासी डेम्पू सेवेसाठी अनुकूलित केले गेले आहे.भारतीय रेल्वेने १९९४ मध्ये पहिल्यांदा डेम्पू गाड्यांची सेवा सुरू केली होती. त्या काळात देशातील बहुतांश अंतर्गत आणि ग्रामीण मार्गांवर विजेच्या तारा नव्हत्या. सुरुवातीच्या ७०० अश्वशक्तीच्या गाड्यांनंतर, २००२ मध्ये इंटिग्रल कोच फॅक्टरीने (आयसीएफ) १, ४०० अश्वशक्तीच्या प्रगत डेम्पू गाड्या विकसित केल्या. या गाड्या कमी अंतराच्या, कमी रहदारीच्या मार्गांवर आणि विशेषतः दोन छोट्या शहरांमधील जलद प्रवासासाठी अत्यंत उपयुक्त ठरल्या. कारण, या गाड्यांमध्ये तातडीने वेग पकडण्याची आणि कमी अंतरावर थांबण्याची अद्वितीय क्षमता होती. आज परिस्थिती अशी आहे की, रेल्वेच्या ब्रॉडगेज नेटवर्कपैकी तब्बल ९९.६ टक्के मार्गांचे विद्युतीकरण यशस्वीरित्या पूर्ण झाले आहे. अशावेळी या शेकडो डेम्पू गाड्यांचे काय करायचे, हा मोठा प्रशासकीय आणि आर्थिक पेच निर्माण झाला होता. यातील अनेक गाड्यांचे प्रत्यक्ष कार्यक्षम आयुष्य अजूनही शिल्लक आहे आणि त्या पूर्णपणे सुस्थितीत आहेत. हजारो कोटी रुपयांचे भांडवल खर्च करून तयार केलेल्या या गाड्या केवळ विद्युतीकरण झाले म्हणून अचानक भंगारात काढणे कोणत्याही सार्वजनिक उपक्रमासाठी आर्थिकदृष्ट्या शहाणपणाचे ठरले नसते. अहमदाबाद विभागातील अधिकाऱ्यांच्या मतानुसार, सुमारे १.८६ कोटी रुपये खर्च करून या गाड्यांचे ड्युअल-फ्यूल मॉडेलमध्ये रूपांतर करणे हा अत्यंत परवडणारा आणि व्यावहारिक पर्याय ठरला आहे. यामुळे आधीच्या गुंतवणुकीचा पुरेपूर परतावा मिळवणे शक्य होणार आहे. साबरमतीहून धावलेली ही गाडी सुमारे चाळीस टक्के एलएनजी आणि साठ टक्के डिझेल अशा मिश्रणावर चालणार आहे. या प्रयोगासाठी गाडीमध्ये विशेष इलेक्ट्रॉनिक इंधन नियंत्रण प्रणाली, सुरक्षित एलएनजी साठवणूक टाक्या आणि गळती ओळखणारी स्वयंचलित सुक्ष्मा यंत्रणा बसवण्यात आली आहे. या गाडीची जवळपास दोन हजार किलोमीटरची कसून चाचणी यशस्वी झाल्यानंतरच तिला सेवेत दाखल करण्यात आले आहे.		
- अनिकेत घनश्याम भंकाळ		

पान १ वरून...

चांदिवली प्रकल्पात नववा राष्ट्रीय...

पारंपरिक वेशभूषेत मान्यवरांचे स्वागत करण्यात आले. अंगणवाडी सेविका अश्विनी गोंगरकर यांनी प्रस्ताविकेत अंगणवाडी आणि बीट स्तरावर राबविण्यात आलेल्या पोषणविषयक उपक्रमांचा आढावा सादर केला. ‘आपली अंगणवाडी, आपली जबाबदारी’ आणि ‘पौष्टिक भारत, सशक्त भारत’ या संकल्पनांवर आधारित पोषण आहार प्रदर्शनाचे आयोजन करण्यात आले. अंगणवाडी सेविका आणि मदतनीस यांनी तयार केलेल्या पौष्टिक पाककृतींचे प्रात्यक्षिक सादर करण्यात आले. विविध भाज्या, कडधान्ये आणि फळांच्या माध्यमातून पोषणमूल्यांचे महत्त्व अधोरेखित करण्यात आले. आकर्षक रांगोळी, सजावट आणि घोषवाक्यांच्या माध्यमातूनही पोषणविषयक संदेश देण्यात आले.

मुलींच्या जन्माचे स्वागत, अन्नप्राशन, ओटीभरण आणि किशोरवयीन मुलींच्या वयात येण्याशी संबंधित कार्यक्रमांतर्गत बालके व मातांचे औक्षण करून त्यांचा गौरव करण्यात आला. बाल विकास प्रकल्प अधिकारी शरद कुन्हाडे यांच्या हस्ते लाभार्थ्यांना भेटवस्तू आणि ‘पहिले १००० दिवस’ हे पुस्तक देऊन सन्मानित करण्यात आले. घाटकोपर मुंबई डॉक्टर असोसिएशनचे अध्यक्ष डॉ. एकनाथ येवले यांनी उपस्थितांना आरोग्यविषयक मार्गदर्शन केले.

राष्ट्रीय पोषण माह अभियानांतर्गत असल्फा आणि नौपाडा येथील अंगणवाडी सेविका व मदतनीस यांनी एकत्रितपणे नाविन्यपूर्ण मंगळगौर सादर केली. नारायणनगर येथील अंगणवाडी सेविका व मदतनीस यांनी प्रधानमंत्री मातृ वंदना योजनेवर आधारित पथमाटय सादर करून योजनेविषयी जनजागृती केली. किशोरी त्रिशा तांबे हिने नृत्य सादर केले. तिरंग्याच्या वेशभूषेत घोषवाक्ये आणि नाटिकेच्या माध्यमातून पोषणविषयक विचार प्रभावीपणे मांडण्यात आले. नऊ दुर्गांच्या रूपातून पोषणयुक्त आहारातील विविध घटक आणि त्यांच्या पोषक तत्त्वांचे महत्त्व अधोरेखित करणारी अन्नपूर्णची संकल्पना साकारण्यात आली. यावेळी पोषणगीतही सादर करण्यात आले. एकात्मिक बाल विकास सेवा योजनेच्या (ICDS) सुवर्णमहोत्सवी वर्षानिमित्त शुभेच्छा देण्यात आल्या.

कार्यक्रमात उत्कृष्ट कार्य करणाऱ्या अंगणवाडी सेविकांना मान्यवरांच्या हस्ते सन्मानपत्र देऊन गौरविण्यात आले. यावेळी बाल विकास प्रकल्प अधिकारी शरद कुन्हाडे यांनी कुपोषणावर मात करणे हे सर्वांचे सामूहिक कर्तव्य असल्याचे सांगितले. अंगणवाडी व्यवस्थापन अधिक प्रभावी करण्यासाठी जनसमुदायाचा सहभाग महत्त्वाचा असून, मातागटांच्या बैठका, बालकांच्या सर्वांगीण विकासासाठीचे नियोजन आणि शासकीय योजनांचा लाभ तळगाळातील प्रत्येक लाभार्थ्यांपर्यंत पोहोचविण्यावर भर देण्याचे आवाहन त्यांनी केले. अंगणवाडी सेविका व मदतनीस यांच्या कार्याचे कौतुक करून त्यांनी सर्वांना प्रोत्साहन दिले.

कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन अंगणवाडी सेविका पद्मा मलवळकर यांनी केले. कार्यक्रम यशस्वी करण्यासाठी चांदिवली प्रकल्पातील सर्व अंगणवाडी सेविका आणि मदतनीस यांनी विशेष परिश्रम घेतले. यावेळी मुख्यसेविका अक्षता कोरगावकर, लीना मांडेलकर, माधुरी लकडे, प्रिया मोरे आणि धनश्री कोडावळे यांच्यासह मान्यवर उपस्थित होते.

शेतकरी-शेतमजुरांना रोजगार, अन्नधान्य...

पिण्याच्या पाण्याला प्राधान्य

मुंबई आणि पुण्यासारख्या मोठ्या शहरांना काही दिवस झालेल्या पावसाचा लाभ झाला असला तरी उर्वरित महाराष्ट्रात, विशेषतः ग्रामीण भागातील लहान गावांमध्ये पाण्याचे स्रोत आटले आहेत. या भागांत मोठ्या प्रमाणावर टँकरची व्यवस्था करावी लागणार आहे. टँकरद्वारे पाणी पुरवठ्यात तंत्रज्ञानाचा वापर करून प्रत्येक गावापर्यंत पारदर्शक आणि नियोजनबद्ध पद्धतीने पाणी पोहोचविण्याचा आराखडा राज्य शासन तयार करीत आहे. ऑगस्ट २०२७ पर्यंत उपलब्ध पाण्याचे पहिले आरक्षण पिण्यासाठी करण्यात आले आहे. त्यात नागरिक आणि पशुधनासाठी आवश्यक पाण्याची स्वतंत्र तरतूद केली असून त्यानंतरच अन्य वापरासाठी पाणी उपलब्ध केले जाईल. या आरक्षणाची काटेकोर अंमलबजावणी करण्यात येईल, असेही मुख्यमंत्री फडणवीस यांनी सांगितले.

जलस्त्रोतांचे पुनरुज्जीवन

दुष्काळी परिस्थितीत केंद्र आणि राज्य शासनाच्या विविध योजनांच्या माध्यमातून जलसाठ्यांतील गाळ काढणे, दुरुस्ती आणि पुनरुज्जीवनाची कामे मोठ्या प्रमाणावर हाती घेण्यात येतील. यापूर्वी २५ हजार गावांमध्ये राबविलेल्या कामांमुळे १५ ते १७ टक्के पाणी तूट असतानाही त्या भागांना दिलासा मिळाला. सॉफ्टवेअर आणि ॲपच्या माध्यमातून अशा कामांची पारदर्शक अंमलबजावणी करण्यात येईल, असे मुख्यमंत्र्यांनी नमूद केले.

पशुधनासाठी चारा-पाण्याचे नियोजन

मुख्यमंत्री फडणवीस म्हणाले, विविध जिल्ह्यांत उपलब्ध चाऱ्याचा साठा ९० ते १२० दिवसांपर्यंतचा आहे. मातीमध्ये ओलावा असलेल्या पाणलोट क्षेत्रांत चारा उत्पादन वाढविण्यात येईल. उपलब्ध चारा शासनाने घोषित केलेल्या दराने खरेदी करून त्याच्या साठवणुकीची व्यवस्था केली जाईल. आवश्यकता भासल्यास चांगला पाऊस झालेल्या अन्य राज्यांतूनही चारा उपलब्ध करण्याचा विचार केला जाईल. पशुधन वाचविण्यासाठी गरजेनुसार चारा छावण्या आणि पशू छावण्यांचा पर्याय स्वीकारण्यात येईल. ग्रामीण भागातील नागरिकांना जलसंधारणाच्या कामांमध्ये सहभागी करून घेण्यात येईल. माथा ते पायथा या संकल्पनेनुसार विद्यमान जलसंधारण संरचनांची दुरुस्ती तसेच नवीन संरचनांची निर्मिती लोकसहभागानून केली जाईल. त्यामुळे गावांमध्ये रोजगार निर्माण होण्याबरोबरच नागरिकांना मदत व दिलासा मिळेल, असे मुख्यमंत्री फडणवीस यांनी सांगितले.

राज्य शासन केंद्र सरकारच्या निकषांनुसार आकडेवारीवर आधारित सविस्तर आणि नेमके निवेदन सादर करणार आहे. केंद्रीय कृषीमंत्र्यांनी आगाऊ निवेदन सादर करण्याबाबत संपर्क केला आणि ते आम्ही सादर केले. केंद्रीय गृहमंत्र्यांनी आंतरमंत्रालयीन गटाची बैठक लवकर घेऊन मदत देण्याची प्रक्रिया गतिमान करण्याचे आश्वासन दिल्याचेही त्यांनी सांगितले. पीक विम्याचे संरक्षण तुलनेने कमी असले तरी विमा संरक्षण घेतलेल्या शेतकऱ्यांना त्याचा लाभ लवकर मिळवून देण्यासाठी राज्य शासन केंद्र सरकारच्या सहकार्याने प्रयत्न करेल, असे मुख्यमंत्री फडणवीस यांनी सांगितले.

यावेळी राज्य शासनाच्या वतीने मदत व पुनर्वसन विभागाच्या अपर मुख्य सचिव विनिता वेरें सिंघल, महसूल विभागाचे अपर मुख्य सचिव विकास खारगे, पाणी पुरवठा विभागाचे अपर मुख्य सचिव पराग जैन नेनुटिया, सहकार व पणन विभागाचे प्रधान सचिव प्रवीण दराडे, जलसंपदा विभागाचे प्रधान सचिव एकनाथ डवले, कृषी विभागाचे सचिव परिमल सिंह, रोजगार हमी योजना विभागाचे

सचिव अप्पासो धुळाज, जलसंधारण विभागाचे सचिव जितेंद्र पापळकर, पशुसंवर्धन आयुक्त डॉ.किरण पाटील, प्रधान मुख्य वन संरक्षक एम.श्रीनिवास राव यांनी दुष्काळासंदर्भात सद्यस्थिती सांगून संबंधित विभागांच्या उपाययोजनांबाबतची माहिती दिली. केंद्रीय दुष्काळ पाहणी पथकाचे प्रमुख मुक्तानंद अग्रवाल यांच्यासह पथकातील सदस्यांनी राज्यातील पाहणीदरम्यान आढळून आलेल्या वस्तुस्थितीबाबत माहिती दिली. मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव डॉ.श्रीकर परदेशी, पर्यावरण विभागाच्या सचिव जयश्री भोज, कृषी आयुक्त सूरज मांडरे यांच्यासह विविध विभागांचे वरिष्ठ अधिकारी यावेळी उपस्थित होते.

केंद्रीय अधिकाऱ्यांच्या तीन पथकांनी अहिल्यानगर, सोलापूर, जालना, बीड, धारशिव, वाशिम, यवतमाळ आदी जिल्ह्यांतील विविध दुष्काळाग्रस्त गावांतील शेती, पाण्याचे स्रोत यांची प्रत्यक्ष पाहणी केली. तसेच परिस्थितीची माहिती घेऊन शेतकऱ्यांशी संवाद साधला.

कुंभमेळा विकासकामांमुळे नाशिक आणि...

यावेळी कामांची गती वाढवून ती वेळेेत पूर्ण करण्याच्या सूचना त्यांनी दिल्या.

यावेळी पालकमंत्री गिरीश महाजन, जलसंधारण विभागाचे प्रधान सचिव तथा पालक सचिव एकनाथ डवले, आमदार हिरामण खोसकर, विशेष पोलीस महानिरीक्षक संजय ऐनपुरे, सिंहस्थ कुंभमेळा प्राधिकरणाचे आयुक्त शेखर सिंह, जिल्हाधिकारी आयुष प्रसाद, पोलीस अधीक्षक डॉ. एस. व्ही. स्वामी, त्र्यंबक नगरपरिषदेच्या नगराध्यक्षा त्रिवेणी तुंगार, एमएसआयडीसीचे अधिकारी ब्रिजेश दीक्षित उपविभागीय अधिकारी पवन दत्ता, तहसीलदार गणेश जाधव, मुख्याधिकारी गोविंद जाधव यांच्यासह विविध विभागांचे अधिकारी उपस्थित होते.

पुढील २५ ते ३० वर्षांचा विकासाचा पाया

सिंहस्थ कुंभमेळ्याच्या निमित्ताने सुरू असलेली कामे केवळ कुंभमेळ्यापुरती मर्यादित नसून, पुढील २५ ते ३० वर्षांसाठी नाशिक आणि त्र्यंबकेश्वरच्या विकासाचा पाया मजबूत करणारी आहेत. आधुनिक शहराच्या दिशेने वाटचाल करताना वाहतूक व्यवस्था, पायाभूत सुविधा, भाविक व पर्यटकांसाठी सुविधा तसेच नागरिकांच्या विविध समस्यांचे निराकरण करण्याच्या दृष्टीने ही कामे परिवर्तनात्मक ठरणार आहेत. पुढील टप्प्यात विमानतळाशी संबंधित विकासकामांनाही गती मिळणार आहे. नाशिक आणि त्र्यंबकेश्वरच्या सर्वांगीण विकासासाठी विविध विभाग आणि यंत्रणा समन्वयाने काम करीत असल्याचेही मुख्यमंत्री फडणवीस यांनी नमूद केले.

सर्व यंत्रणांच्या समन्वयातून विकास

महानगरपालिका, एमएसआरडीसी, सिंहस्थ कुंभमेळा प्राधिकरण, जिल्हा प्रशासन, पोलीस प्रशासन तसेच विविध संबंधित विभागांच्या समन्वयातून ही कामे सुरू आहेत. पालकमंत्री, लोकप्रतिनिधी आणि अधिकारी यांचा समन्वय तसेच सर्व यंत्रणांची एकत्रित टीम म्हणून सुरू असलेली कामगिरी कौतुकास्पद आहे. या विकासकामांना गती देणाऱ्या सर्व यंत्रणांचे मुख्यमंत्री श्री. फडणवीस यांनी अभिनंदन केले. विशेषतः एमएसआरडीसीने हाती घेतलेल्या महत्त्वपूर्ण कामांचे त्यांनी कौतुक केले.

त्र्यंबकेश्वरच्या विकासाला नवी दिशा

त्र्यंबकेश्वर येथील दर्शनपथ व गोदाघाट परिसरातील कामे आव्हानात्मक असली तरी ती नियोजनबद्ध पद्धतीने सुरू असून, परिसराचा चेहरामोहरा बदलण्याच्या दृष्टीने महत्त्वपूर्ण ठरत आहेत. देशभरातून येणाऱ्या भाविकांची वाढती संख्या लक्षात घेऊन आवश्यक पायाभूत सुविधा विकसित करण्यात येत आहेत. धार्मिक पर्यटनाच्या दृष्टीने त्र्यंबकेश्वरचे महत्त्व अधिक व्यापक करण्यासाठीही या कामांचा उपयोग होणार आहे.

द्वारका सर्कल व विमानतळाच्या विस्तारीकरणाच्या कामाचीही पाहणी

नाशिक येथील द्वारका सर्कलचे काम अत्यंत महत्त्वाचे आणि आव्हानात्मक आहे. मात्र, हे काम नियोजनबद्ध पद्धतीने वेगाने सुरू असून निर्धारित वेळेपूर्वी पूर्ण होण्याच्या दिशेने वाटचाल सुरू आहे. यंदाच्या पावसाळ्यात या ठिकाणी पाणी निचऱ्याची चाचणी करण्यात आली असून, पावसाचे पाणी साचणार नाही आणि निचरा सुळीत होईल, यादृष्टीने आवश्यक उपाययोजना करण्यात आल्याची माहिती यावेळी देण्यात आली. यानंतर त्यांनी ओझर विमानतळाच्या विस्तारीकरणाच्या कामाचीही पाहणी केली. सिंहस्थ कुंभमेळानिमित्त नाशिकला येणारे भाविक व पर्यटक यांना आवश्यक व पायाभूत सेवा-सुविधांबाबत अधिक दक्ष राहण्याच्या सूचना त्यांनी यावेळी दिल्या.

यावेळी आमदार प्रा देवयानी फरांदे, अॅड. राहुल ढिकले, पोलीस आयुक्त संदीप कर्णिक, एमएसआयडीसीचे अधिकारी ब्रिजेश दीक्षित, कुंभमेळा आयुक्त शेखर सिंह, महानगरपालिका आयुक्त मनीषा खत्री, जिल्हाधिकारी आयुष प्रसाद यांच्यासह संबंधित विभागांचे अधिकारी उपस्थित होते.

अभियानात दुष्काळ निवारणासाठी गावागावांत...

पाणीपुरवठा आणि इतर मूलभूत सुविधांमध्ये सुधारणा झाली आहे. पुरस्कारप्राप्त ग्रामपंचायतींसह अंतिम १२ ग्रामपंचायतींना स्वतः भेट देऊन येथील विकासकामांची पाहणी करणार असल्याचेही मुख्यमंत्री यांनी सांगितले.

दुष्काळाचा सामना करण्यासाठी पाण्याचे नियोजन करा

यंदा सुरुवातीला अतिवृष्टी आणि त्यानंतर पावसाने ओढ दिल्याने खरीप पिकांचे नुकसान झाले आहे. शासनाने दुष्काळ असलेल्या तालुक्यात १२ प्रकारच्या उपाययोजना सुरू केल्या आहेत. आगामी काळात दुष्काळी परिस्थितीचा सामना करण्यासाठी शासन सर्वतोपरी प्रयत्न करणार असून, शेतकऱ्यांना मदत देताना आवश्यकतेनुसार निकषांच्या पलीकडे जाऊन निर्णय घेण्यात येतील, असे मुख्यमंत्री म्हणाले.पिण्याच्या पाण्याला सर्वोच्च प्राधान्य देऊन उपलब्ध पाण्याचा काटकसरीने वापर करावा. माणसे आणि जनावरांसाठी पाणी राखून ठेवण्याला प्राधान्य देऊन रब्बी हंगामासाठी योग्य नियोजन करावे. गाव तलावांमधील गाळ काढणे, बंधाऱ्यांची दुरुस्ती करणे, जलसंधारणाच्या उपाययोजना राबविणे आणि जलतारा संरचना मोठ्या प्रमाणात उभारणे आवश्यक आहे. पावसाचे पाणी अडवून जमिनीत जिरविण्यासाठी ग्रामस्थांनी पुढाकार घ्यावा. या कामांसाठी शासनाकडून आवश्यक सहकार्य केले जाईल, असेही मुख्यमंत्र्यांनी स्पष्ट केले.

जी रामजी योजनेच्या माध्यमातून विविध योजनांचे अभिसरण करून जलसंधारणाची कामे हाती घेण्यात येतील. यामुळे पाणीसाठा वाढण्यासोबतच ग्रामीण भागातील मजुरांना रोजगार उपलब्ध होण्यास मदत होईल. दुष्काळाच्या काळात शेतकऱ्यांनी आपले पशुधन विकू नये, यासाठी चाऱ्याची उपलब्धता वाढविण्याचे नियोजनही

शासन करणार आहे. पशुधनाचे संरक्षण करणे हे शेतीव्यवस्था टिकविण्यासाठी महत्त्वाचे असल्याचे मुख्यमंत्री यांनी नमूद केले.

संकटाच्या काळात शासन शेतकरी व कष्टकऱ्यांच्या पाठीशी

दुष्काळी परिस्थितीत कोणताही नागरिक उपाशी राहणार नाही, याची काळजी शासन घेईल. पात्र शिधापत्रिकाधारकांना आवश्यक अन्नधान्य उपलब्ध करून देण्यासह शेतकऱ्यांपर्यंत विविध शासकीय योजनांचे लाभ पोहोचविण्यात येतील. शेतकऱ्यांना मदत करणे, ग्रामीण अर्थव्यवस्थेला आधार देणे आणि संकटाच्या काळात नागरिकांच्या पाठीशी उभे राहणे ही शासनाची भूमिका असल्याचे मुख्यमंत्री श्री. फडणवीस यांनी सांगितले.

मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायतराज अभियानाच्या दुसऱ्या टप्प्यात दुष्काळ निवारण आणि दुष्काळ प्रतिबंधात्मक उपाययोजनांवर विशेष भर देण्यात येणार आहे. तलावांतील गाळ काढणे, जलसंधारणाची कामे करणे आणि उपलब्ध नैसर्गिक साधनसंपत्तीचे संवर्धन करण्यासाठी ग्रामपंचायतींनी पुढाकार घ्यावा. या कामांना प्रोत्साहन देण्यासाठी अभियानाच्या गुणांकन पद्धतीतही आवश्यक बाबींचा समावेश करण्यावर भर देण्यात येईल, असे त्यांनी सांगितले.
अभियानातून ग्रामीण विकासाला चालना – मंत्री जयकुमार गोरे
ग्रामविकास व पंचायतराज मंत्री जयकुमार गोरे म्हणाले, गावे समृद्ध झाली तर विकसित भारताचे स्वप्न साकार करण्यास मोठे पाठबळ मिळेल. मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायतराज अभियानाच्या पहिल्या टप्प्यात राज्यातील ५ हजार ६४४ ग्रामपंचायतींनी सहभाग नोंदविला. अभियानाच्या माध्यमातून ६९ लाख १३ हजार आयुष्मान कार्ड तयार करण्यात आली. विविध योजनांच्या अभिसरणातून घरकुलांचे लाभ, दिव्यांग लाभार्थ्यांना मदत, सीसीटीव्ही यंत्रणा, रस्ते, स्वच्छतागृहे, व्यायामशाळा आणि जलपुनर्भरणाची कामे करण्यात आली.

राज्यात २ हजार ७०६ किलोमीटर रस्त्यांची कामे पूर्ण करण्यात आली असून पाणंद रस्ते, सौरऊर्जेचा वापर, घरपट्टी व पाणीपट्टी वसुली आणि ग्रामपंचायतींची कार्यक्षमता वाढविण्यावरही भर देण्यात आला. गावांचे सक्षमीकरण करून त्यांना स्वयंपूर्ण व समृद्ध बनविण्यासाठी अभियानाचा दुसरा टप्पाही अधिक प्रभावीपणे राबविण्यात येईल, असे त्यांनी सांगितले.

उत्कृष्ट ग्रामपंचायतींचा गौरव

मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या हस्ते अभियान २०२५-२६ अंतर्गत उत्कृष्ट कामगिरी करणाऱ्या जिल्हा परिषद, पंचायत समित्या आणि ग्रामपंचायतींच्या पदाधिकाऱ्यांचा गौरव करण्यात आला. गुणानुक्रमे जिल्हा परिषद गटात नाशिक, पुणे आणि सांगली; तर पंचायत समिती गटात नाशिक, खालापूर (जि. रायगड) आणि राहाता (जि. अहिल्यानगर) या समित्यांचा प्रथम, द्वितीय आणि तृतीय पुरस्काराने गौरव करण्यात आला.

ग्रामपंचायतींमध्ये पुणे जिल्ह्यातील अडाचीवाडी ता. पुरंदर प्रथम, खामशेत, ता. गुहागर, जि. रत्नागिरी आणि लाडूद, ता. बागलाण, जि. नाशिक (द्वितीय विभागून), उटी बु. ता. आसा, जिल्हा लातूर, कोतवालबर्डी, जिल्हा नागपूर (तृतीय विभागून) या ग्रामपंचायतींच्या पदाधिकाऱ्यांचाही सत्कार करण्यात आला.

ग्रामविकास विभागाचे सचिव डॉ. चंद्रकांत पुलकुंडवार यांनी अभियानाच्या पहिल्या टप्प्यातील कामांची माहिती दिली. सुशासन, कार्यक्षमता, लोकसहभाग, सामाजिक सलोखा आणि पर्यावरणपूरक विकासाला प्रोत्साहन देण्यात आल्याचे त्यांनी सांगितले. अभियानाच्या दुसऱ्या टप्प्यात राज्यातील सुमारे २८ हजार ग्रामपंचायतींनी सक्रिय सहभाग नोंदवून पंचायत प्रगती निर्देशांक उंचावण्यासाठी प्रयत्न करावेत, असे आवाहनही त्यांनी केले.

यावेळी जलतारा तज्ज्ञ प्रा. डॉ. पुरुषोत्तम वायाळ आणि ज्येष्ठ जलसंधारण कार्यकर्ते पद्मश्री पोपटराव पवार यांनी उपस्थितांना मार्गदर्शन केले.

अभियानाच्या पहिला टप्पा प्रभाविवणे राबविण्यात महत्वाच्या योगदानासाठी प्रधान सचिव एकनाथ डवले आणि यशदाचे उपसंचालक डॉ. मल्लिनार्थ कलशेट्टी यांचा मुख्यमंत्र्यांच्या हस्ते सत्कार करण्यात आला.

कार्यक्रमास आमदार गोकुळ गीते, प्रा. देवयानी फरांदे, दिलीप बनकर, डॉ. राहुल आहरे, अॅड. राहुल ढिकले, हिरामण खोसकर, दिलीप बोरसे, सरोज अहिरे, नितिन पवार, विवेक कोल्हे, उपमहापौर विलास शिंदे, यशदाचे उपसंचालक मल्लिनार्थ कलशेट्टी, जिल्हाधिकारी आयुष प्रसाद, जिपचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी ओमकार पवार, अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी प्रतिभा संगमनेरे यांच्यासह राज्याच्या विविध भागांतून आलेले सरपंच, लोकप्रतिनिधी, ग्रामविकास विभागाचे अधिकारी आणि नागरिक मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

पदव्युत्तर वैद्यकीय व दंतवैद्यकीय...

प्रवेश प्रक्रियेसाठी उमेदवारांची पात्रता निश्चित करताना नोंदणीची अंतिम तारीख हा कट-ऑफ दिनांक मानण्यात येणार आहे. या तारखेला आवश्यक पात्रता पूर्ण नसलेल्या उमेदवारास संबंधित शैक्षणिक वर्षाच्या प्रवेश प्रक्रियेसाठी अपात्र ठरविण्यात येईल. नोंदणीच्या अंतिम तारखेनंतर पात्रता प्राप्त झाल्यास ती त्या शैक्षणिक वर्षाच्या प्रवेशासाठी ग्राह्य धरली जाणार नाही.

प्रवेश प्रक्रियेचे सविस्तर वेळापत्रक आणि माहिती पुस्तिका राज्य सामाईक प्रवेश परीक्षा कक्षाच्या अधिकृत संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात येणार आहे.

अभिजीत दिपके, आशुतोष रांका...

या सुनावणीत तिघांना ताब्यात ठेवायचे की त्यांची सुटका होणार याकडे सगळ्यांचे लक्ष लागले होते. या तिघांची आता विशेष कार्यकारी न्यायदंडाधिकाऱ्यांनी जामिनावर सुटका केली आहे.

"अभिजीत दिपके, आशुतोष रांका आणि सौरव दास यांना सोडण्यात आले आहे."- सीजेपीचे वकील सौतिक बॅनर्जी
अभिजीत दिपके, आशुतोष रांका आणि सौरव दास यांना विशेष कार्यकारी न्यायदंडाधिकाऱ्यांनी जामीनावर सोडले आहे. आता सीजेपीच्या आंदोलनाची पुढील दिशा काय असेल हा खरा प्रश्न आहे. सीजेपीचे आंदोलन सुरू राहिल आणि त्यात हे तीनही नेते सहभागी नसतील की हे तीनही नेते आंदोलनात सहभागी होतील याकडे आंदोलकांचे लक्ष लागले आहे.

प्राथमिक माहितीनुसार, पुढील एक वर्ष शांतता भंग न करण्याच्या अटीवर सीजेपीच्या नेत्यांची सुटका करण्यात आल्याची माहिती आहे. आता अभिजीत दिपके, सौरव दास आणि आशुतोष रांका आंदोलनाबाबत काय भूमिका जाहीर करतात ते पाहावं लागेल.

तिघांची केली सुटका-
निवडणूक आयोगाचे मुख्य निवडणूक आयुक्त ज्ञानेश कुमार यांच्या राजीनाम्यासाठी सीजेपीनं आंदोलनाची हाक दिली होती.

कृत्रिम बुद्धिमत्तेच्या युगात वाचनसंस्कृती जपली पाहिजे; साहित्यिक वारशाच्या संवर्धनासाठी शासन सहकार्य करणार – पालकमंत्री जयकुमार रावल

सहाव्या धुळे जिल्हा मराठी साहित्य संमेलनात अहिराणी भाषेच्या संवर्धनासाठी महत्त्वाच्या घोषणा

धुळे : कृत्रिम बुद्धिमत्तेमुळे आज जग झपाट्याने बदलत आहे. एका क्लिकवर कोणत्याही विषयाची माहिती उपलब्ध होत असली, तरी माहिती मिळणे आणि त्या माहितीचा विचार करून ज्ञान मिळवणे या दोन वेगळ्या गोष्टी आहेत. तंत्रज्ञानाचा स्वीकार करतानाच वाचन, लेखन, चिंतन आणि स्वतंत्र विचार करण्याची क्षमता जपली पाहिजे. विशेषतः नव्या पिढीमध्ये वाचनाची आवड निर्माण करणे ही काळाची गरज आहे. धुळे जिल्ह्याला लाभलेला समृद्ध साहित्यिक आणि सांस्कृतिक वारसा पुढील पिढ्यांपर्यंत पोहोचवण्यासाठी शासन सर्वतोपरी सहकार्य करेल, अशी ग्वाही राज्याचे पणन व राजशिष्टाचार मंत्री तथा धुळे जिल्ह्याचे पालकमंत्री जयकुमार रावल यांनी दिली.

सहाव्या धुळे जिल्हा मराठी साहित्य संमेलन व अहिराणी साहित्य संमेलनाच्या उद्घाटन प्रसंगी मार्गदर्शन करताना ते बोलत होते. मराठी भाषा विभाग, महाराष्ट्र शासन, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ यांच्या अनुदानातून तसेच अहिराणी साहित्य परिषद आणि साहित्य भारती यांच्या संयुक्त विद्यमाने प्राचार्य सदाशिवराव माळी साहित्य नगरीत या संमेलनाचे आयोजन करण्यात आले होते.

यावेळी महापौर मायादेवी परदेशी, स्वागताध्यक्ष तथा आमदार अनुप अग्रवाल, मार्गदर्शक माजी आमदार डॉ. शरद पाटील, संमेलनाध्यक्ष

करण्याबरोबरच वाचकही घडवले पाहिजेत

कृत्रिम बुद्धिमत्तेमुळे आरोग्य, शिक्षण, संशोधनासह अनेक क्षेत्रांत मोठे बदल घडत आहेत. वैद्यकीय तपासणीचे अहवाल समजून घेण्यापासून विविध विषयांची माहिती मिळवण्यापर्यंत हे तंत्रज्ञान उपयुक्त ठरत आहे. मात्र, त्याचे फायदे आहेत तसे काही धोकेही आहेत. आज विद्यार्थी मोबाईल आणि लॅपटॉपमध्ये अधिक गुंतले आहेत. पुस्तके वाचण्याची आणि स्वतः लिहिण्याची सवय कमी होत आहे. पूर्वी वाचलेले महत्त्वाचे मुद्दे लिहून ठेवल्यामुळे ते अधिक चांगल्या प्रकारे लक्षात राहायचे. आज माहिती सहज उपलब्ध होत असली, तरी तिचे ज्ञानात रूपांतर करण्यासाठी वाचन आणि चिंतन आवश्यक आहे.

लेखक पुस्तके लिहिताना, प्रकाशक ती छापतात आणि ग्रंथालये उपलब्ध करून देतात; मात्र ही पुस्तके वाचणारेही तयार झाले पाहिजेत. त्यासाठी घर, शाळा, महाविद्यालये आणि ग्रंथालयांनी पुढाकार घेऊन मुलांमध्ये वाचनाची आवड निर्माण करावी. तंत्रज्ञान कितीही प्रगत झाले, तरी साहित्याच्या माध्यमातून जपली जाणारी मानवी संवेदनशीलता, कल्पनाशक्ती आणि विचारशक्ती महत्त्वाचीच राहणार असल्याचे त्यांनी सांगितले.

अहिराणी ही केवळ भाषा नाही, खान्देशची सांस्कृतिक ओळख

अहिराणी ही आपल्या खान्देशची संस्कृती, परंपरा आणि अस्मिता आहे. मराठी, हिंदी, इंग्रजी यांसारख्या भाषा जरूर शिकल्या पाहिजेत; मात्र त्यासाठी मातृभाषा विसरता कामा नये. इंग्लंडमधील वेल्स येथे शिक्षण घेत असताना तेथील वेल्श भाषेच्या संवर्धनासाठी लोकांनी केलेले प्रयत्न पाहिल्याची आठवण त्यांनी सांगितली.

आज घराघरांत अहिराणी बोलण्याचे प्रमाण कमी होत आहे. ही परिस्थिती बदलली नाही, तर पुढील पिढीला आपली भाषा समजणारही नाही. आपण आईला प्रेमाने ‘मणी माय’ म्हणतो. या शब्दातील आपुलकी आणि गोडवा हीच आपल्या भाषेची खरी ताकद आहे. भाषा हरवली तर संस्कृतीही हरवण्याचा धोका असतो. म्हणून घराघरांत अहिराणी बोलली पाहिजे आणि या भाषेतून साहित्यनिर्मिती वाढली पाहिजे, असे आवाहन त्यांनी केले.

विधानसभेत पहिल्यांदा गेल्यानंतर अहिराणी भाषेत शपथ घेतल्याची आठवण सांगताना श्री. रावल म्हणाले की, काही अडचणी असूनही

साहित्यिक आणि तज्ज्ञांनी त्याचा आराखडा तयार करावा, असेही त्यांनी सुचविले.

अहिराणी, मराठी सह सर्व भाषांचा आदर करतानाच मातृभाषेचा अभिमान जपण्याचे आवाहन त्यांनी केले. एशियाटिक लायब्ररीसारख्या संस्थांच्या सहकार्याने धुळे जिल्ह्याचा साहित्यिक वारसा अधिक समृद्ध करण्यासाठी प्रयत्न करण्यात येतील. जिल्ह्यातील साहित्यिक, लेखक, कवी आणि विचारवंतांच्या पाठीशी शासन उभे राहील, अशी ग्वाही त्यांनी दिली.

साहित्य संमेलन हे केवळ एका दिवसापुरते मर्यादित न राहता वर्षातील ३६५ दिवस भाषा, साहित्य आणि संस्कृतीच्या संवर्धनासाठी सातत्याने काम झाले पाहिजे. शासन, साहित्यिक आणि समाज यांच्या सामूहिक प्रयत्नांतून अहिराणी भाषेचा वारसा पुढील पिढ्यांपर्यंत पोहोचवूया, असे आवाहन पालकमंत्री श्री. रावल यांनी केले.

मराठी आणि अहिराणी भाषेचा समृद्ध वारसा जपणे ही काळाची गरज – आमदार अनुप अग्रवाल

धुळे जिल्ह्यात सहावे मराठी साहित्य संमेलन आयोजित होणे ही जिल्ह्यासाठी आनंदाची आणि अभिमानाची बाब आहे. मराठी भाषेबरोबरच धुळे, जळगाव, नंदुरबार आणि नाशिक जिल्ह्यांच्या काही भागांत बोलल्या जाणाऱ्या

अहिराणी भाषेला समृद्ध ऐतिहासिक आणि सांस्कृतिक वारसा लाभला आहे. या भाषेचे जतन व संवर्धन करण्याबरोबरच तिच्या ऐतिहासिक महत्त्वाची नव्या पिढीला ओळख करून देणे आवश्यक आहे. साहित्य संमेलनाच्या माध्यमातून साहित्यिक, अभ्यासक आणि भाषाप्रेमींना एकत्र येण्याची संधी मिळते. अशा संमेलनांमुळे प्रादेशिक भाषा, साहित्य आणि संस्कृतीच्या संवर्धनाला चालना मिळते. धुळे जिल्ह्यात या संमेलनाचे आयोजन होणे ही गौरवाची बाब असून, या उपक्रमात सहभागी होण्याची संधी दिल्याबद्दल आयोजकांचे आभार व्यक्त करतो, असे स्वागताध्यक्ष तथा आमदार अनुप अग्रवाल यांनी सांगितले.

भाषा ही केवळ संवादाचे साधन नाही, तर संस्कृती आणि अस्मितेची ओळख! – संमेलनाध्यक्ष प्रा. एल. जी. सोनवणे

भाषा ही केवळ विचार आणि भावना व्यक्त करण्याचे साधन नसून समाजाची संस्कृती, परंपरा, श्रद्धा, सण-उत्सव आणि अस्मिता जपणारी शक्ती आहे. मानवी संस्कृतीच्या विकासात भाषा आणि शेतीचा शोध हे दोन महत्त्वाचे टप्पे ठरले. शेतीमुळे माणसाच्या स्थिर जीवनाला आणि सहजीवनाला सुरुवात झाली, तर भाषेमुळे विचार, भावना आणि कल्पना एकमेकांपर्यंत पोहोचवणे शक्य झाले. पुढे लिपीच्या शोधांमुळे हे विचार जतन करून पुढील पिढ्यांपर्यंत पोहोचवता आले.

त्यामुळे ग्रंथपूजन म्हणजे केवळ पुस्तकांचे पूजन नसून विचारांचा सन्मान आहे, असे प्रतिपादन संमेलनाध्यक्ष एल. जी. सोनवणे यांनी केले.

अध्यक्षीय मनोगताच्या प्रारंभी त्यांनी दादासाहेब जे. डी. राऊळ, प्राचार्य मा. य. वैद्य, अण्णासाहेब सदाशिवराव माळी आणि प्राचार्य पुरुषोत्तम पाटील यांच्या स्मृतींना अभिवादन केले. संमेलनाच्या अध्यक्षपदाची संधी दिल्याबद्दल आयोजकांचे आभार व्यक्त करताना माणसाने बोलण्यापेक्षा अधिक ऐकले पाहिजे, या विनोबा भावे यांच्या विचाराचा त्यांनी उल्लेख केला. नवरात्रीच्या पवित्र पर्वावर साहित्य संमेलनाचे आयोजन झाल्याबद्दल आनंद व्यक्त करत साहित्य, संगीत, कला, शेती, अध्यात्म, मातृसंस्कृती आणि सामाजिक सलोखा यांचा एकमेकांशी अतूट संबंध असल्याचे त्यांनी सांगितले. प्राचार्य मा. य. वैद्य यांच्या कार्यभूमीत संमेलन होत असल्याबद्दल त्यांनी विशेष समाधान व्यक्त केले. तसेच मागील वर्षी साक्री येथे झालेल्या साहित्य संमेलनातील कथा-कादंबऱ्या, कविता, नाट्यपरंपरा आणि अहिराणी साहित्यावरील चर्चांकाही त्यांनी उल्लेख केला.

साहित्य, संगीत आणि कला यांमुळे मानवी जीवन समृद्ध होते, असे सांगताना त्यांनी भर्तृहरि यांच्या विचारांचा दाखला दिला. आज ग्रंथपूजनाची परंपरा कमी होत असल्याबद्दल चिंता व्यक्त करत पुस्तकांचा आणि विचारांचा सन्मान जपण्याची गरज त्यांनी अधोरेखित केली.

ठाणे : UBT नेविभाग प्रमुख प्रदीप पूर्णेंकर यांच्या हत्य्या प्रकरणातील आरोपी संतोष कनोजिया उर्फ टल्ली आणि जयसिंग उर्फ पपलू यांना ठाणे गुन्हे शाखा युनिट-५ ने अटक केली.

ठाणे : टेंभी नाका येथील जय अंबे माँ चैत्र नवरात्रोत्सव - देवी मातेचा आगमन मोठ्या उत्साहात करण्यात आले यावेळी उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे, खासदार नरेश मस्के, आमदार रवींद्र फाटक,महापौर शर्मिला पिंपळोलकर, शहर प्रमुख हेमंत पवार आदी मान्यवर

दुष्काळी परिस्थितीवर मात करण्यासाठी ‘गाळमुक्त धरण, गाळयुक्त शिवार’ अभियानाला गती द्या

मुंबई : राज्यातील दुष्काळी परिस्थितीवर मात करण्यासाठी तसेच जलसाठ्यांची क्षमता वाढविणे आणि शेतीची उत्पादकता सुधारण्याच्या दृष्टीने ‘गाळमुक्त धरण, गाळयुक्त शिवार’ योजनेच्या कामांना गती देण्यावर भर देण्यात येणार आहे. या योजनेअंतर्गत पुढील आठ महिने जोमाने काम करण्याचे निर्देश जलसंपदा विभागाचे प्रधान सचिव एकनाथ डवले आणि मृद व जलसंधारण विभागाचे सचिव जितेंद्र पापळकर यांनी संबंधित विभागांच्या अधिकारी व स्वयंसेवी संस्थांना दिले.

‘गाळमुक्त धरण, गाळयुक्त शिवार’ योजनेच्या अंमलबजावणीचा आढावा घेण्यासाठी जलसंपदा विभागाचे प्रधान सचिव एकनाथ डवले यांच्या अध्यक्षतेखाली आणि मृद व जलसंधारण विभागाचे सचिव जितेंद्र पापळकर यांच्या

मार्गदर्शनाखाली बैठक झाली. या बैठकीत योजनेअंतर्गत काम करणाऱ्या स्वयंसेवी संस्थांना येणाऱ्या अडचणी, कामकाजातील विविध प्रश्न तसेच योजनेची प्रभावी अंमलबजावणी करण्यासाठी आवश्यक उपाययोजना

आणि संस्थांनी मांडलेल्या सूचनांवर सविस्तर चर्चा करण्यात आली.राज्यातील जलसाठ्यांमधील गाळ काढून त्याचा शेतजमिनीसाठी उपयोग केल्यास धरणांची जलसाठवण क्षमता वाढण्यास मदत होण्याबरोबरच शेतजमिनीची सुपीकताही वाढू शकते.

या दृष्टीने जलसंपदा आणि मृद व जलसंधारण विभागाच्या अखत्यारीतील धरणांमधून सुपीक गाळ काढून तो शेतकऱ्यांच्या शेतात पसरविण्याच्या कामांना प्राधान्य देण्याच्या सूचना देण्यात आल्या.

ठाणे : वाघबिळ परिसरातील झाडांची कतल सुरू आहे, ज्यामुळे आपल्या मौल्यवान नैसर्गिक वारशाला मोठा धोका निर्माण झाला आहे. आता नागरिकांनी एकत्र येऊन आपल्या झाडांसाठी आणि पर्यावरणासाठी आवाज उठवण्याची वेळ आली आहे. Thane Against Integral Ring Metro या बॅनरखाली शांततापूर्ण चिपको आंदोलन करण्यात आले

महाराष्ट्राची लेक स्मृती मानधना आता टीम इंडियाची कर्णधार!

भारतीय महिला क्रिकेटच्या इतिहासात ६ ऑक्टोबर २०२६ हा दिवस महत्त्वाचा ठरला आहे. महाराष्ट्राची लाडकी लेक आणि आपल्या दर्जेदार फलंदाजीने जगभरातील क्रिकेटप्रेमींची मने जिंकणारी स्मृती मानधना हिच्याकडे भारतीय महिला क्रिकेट संघाच्या कर्णधारपदाची जबाबदारी सोपवण्यात आली आहे. ही केवळ स्मृतीच्या कारकिर्दीतील महत्त्वाची घटना नाही, तर भारतीय महिला क्रिकेटच्या नव्या पर्वाची सुरुवातही आहे. तिच्या कर्तृत्वाचा महाराष्ट्राला अभिमान वाटावा, अशीच ही कामगिरी आहे.

संघर्षातून यशाकडे वाटचाल

स्मृती मानधनाचा जन्म १८ जुलै १९९६ रोजी मुंबईत झाला. तिचे बालपण आणि क्रिकेटचे सुरुवातीचे प्रशिक्षण महाराष्ट्रातील सांगली येथे झाले. क्रिकेटची आवड असलेल्या कुटुंबातून तिला प्रेरणा मिळाली. तिचे वडील आणि भाऊ क्रिकेट खेळत असल्याने लहानपणापासूनच तिला या खेळाचे आकर्षण होते. वयाच्या अवघ्या नवव्या वर्षी महाराष्ट्राच्या १५ वर्षांखालील संघात आणि त्यानंतर १९ वर्षांखालील संघात निवड होणे, हे तिच्यातील प्रतिभेचे दर्शन घडवणारे होते.

डावखुरी फलंदाज असलेल्या स्मृतीने सातत्यपूर्ण कामगिरीच्या जोरावर भारतीय संघात स्थान मिळवले. २०१३ मध्ये तिने आंतरराष्ट्रीय क्रिकेटमध्ये पदार्पण केले. सुरुवातीच्या काळात तिने

आपल्या खेळातून गुणवत्ता सिद्ध केली आणि पुढे ती भारतीय संघातील प्रमुख फलंदाज बनली. अनेक चढ-उतारांना सामोरे जात तिने आंतरराष्ट्रीय क्रिकेटमध्ये स्वतःची स्वतंत्र ओळख निर्माण केली.

विक्रमी धावा आणि शतकांचा झंझावात

स्मृती मानधना ही आजच्या घडीला जागतिक महिला क्रिकेटमधील सर्वोत्तम फलंदाजांपैकी एक आहे. सप्टेंबर २०२६ मध्ये तिने आंतरराष्ट्रीय क्रिकेटच्या तिन्ही प्रकारांत मिळून १०, ८८० धावांचा टप्पा ओलांडला. या कामगिरीसह तिने भारताची माजी दिग्गज फलंदाज मिताली राज हिच्या आंतरराष्ट्रीय धावांच्या विक्रमालाही मागे टाकले. तिच्या नावावर त्या वेळी १८ आंतरराष्ट्रीय शतके जमा झाली होती. महिला आंतरराष्ट्रीय क्रिकेटमध्ये सर्वाधिक शतके झळकावण्याचा मानही तिने मिळवला.तिच्या फलंदाजीचा आणखी एक महत्त्वाचा पैलू म्हणजे मोठी खेळी करण्याची क्षमता. ३ सप्टेंबर २०२६ रोजी हॉंगकॉंगविरुद्धच्या टी-२० आंतरराष्ट्रीय सामन्यात तिने अवघ्या ६४ चेंडूंत १२४ धावांची तुफानी खेळी केली. या खेळीत १४ चौकार आणि सात षटकारांचा समावेश होता. ही तिची टी-२० आंतरराष्ट्रीय क्रिकेटमधील सर्वोच्च वैयक्तिक धावसंख्या ठरली.

स्मृतीची फलंदाजी डोळ्यांना आनंद देणारी आहे. तिचे आकर्षक कव्हर ड्राइव्ह, चेंडूच्या टप्प्यावर

अचूक नियंत्रण, वेगवान गोलंदाजांविरुद्ध सहजतेने फटके मारण्याची क्षमता आणि फिरकी गोलंदाजांविरुद्धची आक्रमकता हे तिच्या खेळाचे वैशिष्ट्य आहे. डावाची सुरुवात करताना ती आवश्यकतेनुसार संयम राखते आणि संधी मिळताच धावांचा वेग वाढवते. तिच्या फलंदाजीतील सहजता आणि आक्रमकता यांचा सुंदर मिलाफ पाहायला मिळतो.

कर्णधार म्हणूनही सिद्ध केले कर्तृत्व

स्मृतीला कर्णधारपदाचा अनुभव नवीन नाही. भारतीय संघाचे नेतृत्व करताना तिने १८ टी-२० आंतरराष्ट्रीय आणि

चार एकदिवसीय सामन्यांत कर्णधारपद भूषवले आहे. महिला प्रीमियर लीगमध्ये रॉयल चॅलेंजर्स बंगळूरुचे नेतृत्व करताना तिने २०२४ आणि २०२६ मध्ये संघाला विजेतेपद मिळवून दिले. या यशामुळे तिच्यातील नेतृत्वगुण अधिक ठळकपणे समोर आले.

शांत स्वभाव, परिस्थितीचे आकलन, सहकाऱ्यांशी संवाद साधण्याची वृत्ती आणि स्वतःच्या कामगिरीतून संघासमोर आदर्श ठेवण्याची क्षमता हे तिच्या नेतृत्वाचे महत्त्वाचे पैलू आहेत. मैदानावर दबाव असतानाही शांत राहून योग्य निर्णय घेणे, सहकारी

खेळाडूंचा आत्मविश्वास वाढवणे आणि संघभावनेला प्राधान्य देणे, या गुणांची कर्णधाराला आवश्यकता असते. स्मृतीकडे हे गुण असल्याने तिच्या नेतृत्वाकडून मोठ्या अपेक्षा आहेत.

हरमनप्रीत कौरने भारतीय महिला क्रिकेटच्या प्रगतीत महत्त्वाची भूमिका बजावली आहे. तिच्या नेतृत्वाखाली भारतीय संघाने २०२५ मध्ये पहिल्यांदा महिला एकदिवसीय विश्वचषक जिंकण्याचा ऐतिहासिक पराक्रम केला. त्यामुळे स्मृतीसमोर केवळ नवे यश मिळवण्याचेच नव्हे, तर या यशाची परंपरा पुढे नेण्याचेही

आव्हान आहे.

स्मृतीकडून नेमक्या अपेक्षा काय?

भारतीय महिला क्रिकेट संघाकडे प्रतिभावान खेळाडूंची फळी आहे. या प्रतिभेला योग्य दिशा देणे, संघात एकजूट निर्माण करणे आणि प्रत्येक खेळाडूला आपली क्षमता दाखवण्याची संधी देणे, ही स्मृतीसमोरील महत्त्वाची जबाबदारी असेल. महत्त्वाच्या सामन्यांत दबावाखाली चांगली कामगिरी करणे, फलंदाजीतील सातत्य राखणे, क्षेत्ररक्षणाचा दर्जा उंचावणे आणि गोलंदाजांचा प्रभावी वापर करणे, यावर तिला भर द्यावा

लागेल. महिला क्रिकेटमध्ये ऑस्ट्रेलिया, इंग्लंड आणि इतर बलाढ्य संघांशी स्पर्धा करताना भारताला सातत्याने सर्वोत्तम कामगिरी करावी लागेल. आगामी आंतरराष्ट्रीय स्पर्धांमध्ये विश्वविजेतेपद टिकवणे, टी-२० क्रिकेटमध्ये प्रभावी कामगिरी करणे आणि कसोटी क्रिकेटमध्येही संघाला अधिक बळकट करणे, अशी अनेक आव्हाने भारतीय संघासमोर आहेत. स्मृतीने स्वतःच्या फलंदाजीतील सातत्य कायम ठेवतानाच संघातील नवोदित खेळाडूंना घडवावे, त्यांच्यात आत्मविश्वास

निर्माण करावा आणि भविष्यातील सक्षम संघ उभारावा, अशी अपेक्षा आहे. कर्णधार म्हणून यशस्वी होण्यासाठी वैयक्तिक विक्रमांइतकेच संघाचे यश महत्त्वाचे असते, याची जाणीव ठेवून तिला वाटचाल करावी लागेल.

महाराष्ट्राच्या लेकीचा अभिमान!

महाराष्ट्रातील सांगलीतून क्रिकेटचा प्रवास सुरू करून आंतरराष्ट्रीय क्रिकेटमध्ये विक्रमांची शिखरे गाठणाऱ्या स्मृती मानधनाला आता भारतीय संघाचे नेतृत्व करण्याची संधी मिळाली आहे. तिचा प्रवास ग्रामीण आणि निमशहरी भागातील अनेक मुलींसाठी प्रेरणादायी आहे. मुलींनीही क्रिकेटसारख्या क्षेत्रात मोठी स्वप्ने पाहावीत, कठोर मेहनत करावी आणि संधी मिळाल्यास आंतरराष्ट्रीय स्तरावर देशाचे नाव उज्ज्वल करावे, असा संदेश तिच्या यशातून मिळतो.स्मृती मानधनाचे कर्णधारपद म्हणजे तिच्या आजवरच्या मेहनतीला मिळालेली पावती आहे. तिच्या बॅटमधून धावांचा वर्षाव होत राहो, तिच्या नेतृत्वाखाली भारतीय महिला क्रिकेट नवनवीन यश मिळवो आणि देशाच्या शिरपेचात आणखी मानाचे तुरा खोवले जावोत, हीच अपेक्षा!

महाराष्ट्राच्या या गुणी लेकीचे मनःपूर्वक अभिनंदन आणि तिच्या पुढील यशस्वी वाटचालीसाठी हार्दिक शुभेच्छा!

श्याम ठाणेदार
दौंड जिल्हा पुणे

कुणी पाण्यात राहतं, कुणी रात्रीच बाहेर पडतं, तर कुणाचे पंख चक्क दीड फुटांपर्यंत पसरतात! ओळखा पाहू, हे जीव कोणते? चला, त्यांची गंमतशीर गोष्ट जाणून घेऊया.

वन्यजीव सप्ताहाच्या निमित्ताने आपण भारतातल्या अनोख्या वन्यजीवांची ओळख करून घेत आहोत. मागच्या भागात समुद्री गाय अर्थात डुगॉग आणि फॅरेस्ट आउलेट अर्थात रान पिंगळा यांची ओळख करून घेतली होती. भारताला लाभलेल्या लांबलचक सागर किनाऱ्यांप्रमाणेच भारताच्या विविध राज्यांमधल्या नद्यादेखील भारतीय वन्यजीवांच्या वैविध्यात भर घालण्याचं काम करत असतं.

मात्र या नद्यांमधील जलचरांकडे त्यामानाने आपलं लक्ष जात नाही. अशाच एका काहिसा दुर्लक्षित असलेल्या आणि निवासावर अतिक्रमण झाल्यामुळे धोक्यात आलेल्या जलचराची ही ओळख.

गंगानदीतले डॉल्फिन्स
गंगानदीला भारताच्या इतिहासात, भूगोलात आणि संस्कृतीमध्ये जितकं महत्त्वाचं स्थान आहे, त्याहूनही तिचं महत्त्व अधिक आहे ते भारतातील नैसर्गिक जैवविविधता टिकवण्याच्या बाबतीत. हिमालयात उगम पावून बंगालच्या उपसागरात विलीन होणाऱ्या गंगानदीतील सर्वात अनोखा जलचर म्हणजे ‘गंगेतले डॉल्फिन्स’.

जलचर असले तरी डॉल्फिन्स सस्तन प्राणी आहेत. बहुसंख्य डॉल्फिन्स हे सागरात म्हणजे खाऱ्या पाण्यात आढळतात, पण गंगेतले डॉल्फिन्स हे एकमेव डॉल्फिन्स आहेत जे गोड पाण्यात राहतात. प्रामुख्याने गंगा नदीच्या प्रवाहात आढळतात म्हणून तिच्याच नावाने ओळखले जात असले तरी हे डॉल्फिन्स भारताशेजारच्या नेपाळ आणि बांगलादेश या देशांमधील नद्यांमध्येही आहेत. गंगेबरोबरच हे ब्रह्मपुत्रा, मेघना, कर्णफुली, सांगू, कर्णाली, सप्तकोशी या नद्यांमध्येही आढळतात. या वैशिष्ट्यपूर्ण जलचर सस्तन प्राण्याला भारताच्या राष्ट्रीय जलचर प्राण्याचा दर्जा देण्यात आला आहे.

गंगेतल्या डॉल्फिन्समध्ये माद्या या नरापेक्षा आकाराने मोठ्या असतात. यांचा रंग चोंकलेटी, गडद करडा किंवा हलका निळा असतो. सागरातील डॉल्फिन्सप्रमाणेच यांचेही नाकाड लांब असते आणि या लांबलेल्या जबड्यात धारदार दात असतात. ते आपल्या भोपळ्यासारख्या गरगरीत डोक्याचा उपयोग ‘इकोलोकेशन’साठी, म्हणजेच आपल्या ध्वनींचे प्रतिसाद ऐकून अवतीभवती काय आहे हे जाणून घेण्यासाठी करतात. त्यांचे डोळे आकाराने लहान असतात आणि नजर थोडी कमजोर असते.

मात्र हे डॉल्फिन्स अनेक मानवनिर्मित कारणांमुळे धोक्यात आले आहेत. पावसाच्या कमी-जास्त प्रमाणामुळे बदलणारे नद्यांचे प्रवाह, मासेमारीच्या तंत्रात झालेले बदल, नद्यांमधील प्रदूषण, वाढत्या शेतीमुळे नदीतील पाण्याच्या पातळीवर होणारा परिणाम अशा अनेक गोष्टींमुळे या डॉल्फिन्सचा अधिवास आकुंचन पावतो आहे आणि त्यामुळे त्यांचे अस्तित्व धोक्यात आलं आहे. २०२० मध्ये केंद्र सरकारतर्फे या गंगेतल्या डॉल्फिन्सचे संवर्धन व्हावे म्हणून ‘प्रोजेक्ट डॉल्फिन’ सुरू करण्यात आला आहे.

कवचधारी निशाचर-खवलेमांजर

निसर्गाला अनेकदा पाहाणाऱ्याची फसवणूक करायची लहर येते आणि मग खवल्या मांजरासारखे अनोखे प्राणी निर्माण होतात. एखाद्या प्रागैतिहासिक काळातील प्राण्याची आठवण करून देणाऱ्या खवल्या मांजराचं शरीर नावाप्रमाणेच खवल्यांनी आच्छादलेलं असतं, त्यामुळे पाहाणाऱ्याला हा एखादा मोठ्या आकाराचा सरिसृप म्हणजे सरपटणारा प्राणी असावा अशी समजूत होते; पण प्रत्यक्षात खवलेमांजर हा सस्तन प्राणी आहे. सस्तन प्राण्यांच्या वर्गीकरणता खास खवल्यामांजरासाठी ‘फोलिडोटा’ ही वेगळी ऑर्डर निर्माण करण्यात आली आहे. खवल्या मांजराला इंग्रजीत ‘फॅंगोलिन’ म्हणतात.

जगभरात आशिया आणि आफ्रिकामिळून खवल्या मांजराचे

आठ प्रकार आढळतात. यापैकी भारतीय फॅंगोलिन आणि चायनिज फॅंगोलिन या दोन जाती भारतात आढळतात. मात्र खवलेमांजर निशाचर असल्याने सूर्यास्तानंतर अन्न शोधण्यासाठी बाहेर पडतं आणि सूर्योदयापूर्वी आपल्या बिळात, खबदाडीत परत येतं, त्यामुळे याचे दर्शन फार दुर्मळ असते.

फॅंगोलिनच्या अंगावर जे खवले असतात ते सरपटणाऱ्या प्राण्यांसारखे नसतात तर केराटिनचे असतात (याच पदार्थाने माणसाची नखे बनलेली असतात). या खवल्यांचे कवच फॅंगोलिनला आपला बचाव करायला उपयोगी पडते. संकटाची जाणीव वळकटळी वळून जणू खवल्यांचाच चेंडू बनवतो, मग या चेंडूवर हल्ला

करणे शक्य नसते. तोंडात एकही दात नसलेल्या खवले मांजराचे मुख्य खाणे म्हणजे मुंग्या, वाळवी. जमिनीतील वाळवीची मोठमोठी वारूळे आपल्या नख्यांनी फोडून, लांबलचक जिभेनं वारूळातील वाळव्या, मुंग्या, त्यांची अंडी यांचा फराळ करण्यात हे पटाईत असते. याची नजर आणि ऐकण्याची क्षमता तुलनेने कमजोर असते.

भारताच्या विविध भागांमध्ये जसे कोकण, गोवा, कर्नाटकापासून ते हिमालयातील जीम कॉर्बेट नॅशनल पार्कपर्यंत आढळणारे फॅंगोलिन धोक्यात आलेला प्राणी आहे. त्याच्या खवल्यांसाठी त्याची चोरटी शिकार केली जाती. चिपळूण येथील ‘सद्याद्री निसर्ग मित्र’ ही संस्था गेली काही वर्षे कोकणातील खवले मांजराचे संवर्धन करण्यासाठी प्रयत्नशील आहे.

महाकाय पतंग- ॲटलास मॉथ
फुलाफुलांवर उडणारी फुलपाखरं त्यांच्या चिमुकल्या आकारांमुळे आणि आकर्षक रंगसंगतीमुळे नजरेत भरतात. पण या फुलपाखरांचे चुलतभाऊ शोभंतील अशा पतंगांच्या म्हणजे मोठ्ठ्या आकाराचा पतंग. पंखाच्या एका टोकाकडून दुसऱ्या टोकाकडे याची लांबी सव्वा ते दीड फूट इतकी असते. त्याचे रंगही तसे मोहक नसतात, पण त्याच्या पंखांच्या टोकावर जी नक्षी असते, जो आकार असतो तो सापाच्या डोक्यासारखा

असतो. त्यामुळे पानांमागे दडलेल्या ॲटलास मॉथचा बचाव होतो, कारण समोरून बघणाऱ्या सरड्याला किंवा पक्ष्याला तिथे सापच बसला आहे असं वाटतं.

या पतंगाला कॅटोनिज भाषेत जे नाव आहे त्याचा अर्थच ‘सापाच्या डोक्याचा पतंग’ असा होतो. इतर फुलपाखरं-पतंगाप्रमाणेच हादेखील अंडी, अळी, कोष आणि पतंग या चक्रातून जातो. हा पतंग रेशमाच्या पतंगाच्या गटात येतो.

मात्र इतर रेशमाच्या पतंगाप्रमाणे याची व्यावसायिक पैदास केली जात नाही. या पतंगाला मुखावयव नसतात, अळी असताना त्याने जे खाल्लेलं असतं, त्यावर पतंग झाल्यावर तो गुजारा करतो. अर्थात त्याचं आयुष्य अगदी कमी म्हणजे फक्त काही

दिवसांचं असतं. मादीशी मिलन झाल्यावर नर मरतो आणि मादी अंडी घातल्यानंतर प्राण सोडते. प्रकाश प्रदूषण, कीटकनाशके, अधिवासाचा नाश या सगळ्यामुळे ॲटलास मॉथही संकटात सापडलेला आहे. ठाणे, मुंबई, पनवेल, अंबरनाथ अशा शहरी भागातही सहज दिसणाऱ्या या जगातील सर्वात मोठ्या पतंगाचं संरक्षण ही आपली सगळ्यांची जबाबदारी आहे.

भारतातील वन्य जीवनाचं वैविध्य थक्क करणारं आणि अफाट आहे. हा वनसंपदेचा ठेवा जतन करण्यासाठी दरवर्षी वन्यजीव सप्ताह साजरा केला जातो, त्यात आपण सगळ्यांनी सहभागी व्हायला हवं.

मकरंद जोशी
निसर्ग अभ्यासक व लेखक

INTERNATIONAL FILMMAKER AND PHILANTHROPIST MUKESH MODI HONORED WITH PRESTIGIOUS CINEKIND AWARD BY SMT. MANEKA GANDHI

New Delhi - Mukesh Modi shares the prestigious platform with Anant Ambani, Raveena Tandon, Anu Malik, and Jaya Prada, making the ceremony a memorable celebration of achievement and meaningful contributions to society.

For Mukesh Modi, receiving this recognition was particularly significant, reflecting his commitment to filmmaking, philanthropy, and community service. As an international filmmaker and the Founder President of Indie Film Festival Awards (IFFA), Modi has consistently worked toward providing opportunities to independent filmmakers while promoting meaningful cinema on global platforms.

B e y o n d entertainment, his philanthropic initiatives include organizing

free medical camps humanitarian service. Expressing his gratitude, Mukesh Modi said: "I am deeply honored and humbled to receive the CineKind Award from the respected Smt. Maneka Gandhi ji. It is truly a privilege to share this prestigious platform with inspiring personalities such as Anant Ambani, Raveena Tandon, Anu Malik, Jaya Prada, and many other distinguished individuals.

"This recognition is not just an award for me; it is an encouragement to continue my journey of meaningful filmmaking, philanthropy, and service to humanity. "I sincerely thank everyone who has supported, encouraged, and believed in me throughout my journey. Above all, I thank God for His endless blessings, kindness, and guidance. Every achievement inspires me to work harder and contribute

more to society."

Mukesh Modi has also been gaining international recognition through his award-winning Hindi feature film KHOONTA, which premiered at the Cannes Film Market and subsequently received honors at film festivals in London, Kolkata, and Las Vegas. His journey from entrepreneurship to international filmmaking and philanthropy reflects his belief that true success is not measured only by personal achievements but also by the positive difference one makes in the lives of others. The CineKind Award marks another proud chapter in Mukesh Modi's journey, reinforcing his dedication to creativity, compassion, and humanity.

"Awards bring recognition, but helping humanity brings true satisfaction." — Mukesh Modi

PORTUGUESE FOOTBALLING STAR CLAIMS HEAD COACH JESUS BROKE HIS PROMISE; APOLOGISES FOR PORTUGAL WALKOUT

New Delhi - Cristiano Ronaldo has opened up for the first time about the controversies in the Portugal national team surrounding him and his departure from camp. Ronaldo has released a detailed statement explaining the circumstances that led him to leave the training camp and the reasons behind the deterioration of his relationship with the coach.

Ronaldo said the dispute was caused by a plan he had made with coach Jorge Jesus regarding his participation in the national team, which was later changed. The player explained that it became a matter of mutual trust after promises were repeatedly broken by the coach.

, Ronaldo apologised for leaving the camp and not greeting fans after the match against Norway. However, he added that he never interferes with the coach's technical decisions and has always followed the decisions of the

national team managers. Beginning of the dispute The problems began after the 2026 World Cup. The president of the Portuguese Football Federation asked Ronaldo to reconsider his decision to retire from the national team and informed him that they wanted him to remain with the team. The federation then sought Ronaldo's opinion on the appointment of a new coach. Subsequently, Ronaldo supported the appointment of Jesus.

The two later met in person and came up with a plan to manage Ronaldo's playing time based on his fitness. However, Ronaldo later rejected the coach's suggestion of him staying in Portugal instead of travelling with the team for

the matches in Norway and Denmark, fearing that it would send the wrong message as captain.

Things turned worse during the trip to Norway. Ronaldo thought that he wouldn't play in the match as planned. But when the coach asked him to play for 30 minutes just before the match, Ronaldo agreed.

Ronaldo warmed up in the second half of the match, but was ultimately not put on the field. This turned out to be a major turning point. Ronaldo accused the coach of not keeping his word and completely losing mutual trust. The star admitted that it was wrong to return without seeing the fans after the match and apologised to the fans who had travelled far for him.

A private meeting and trust breached again Ronaldo and the coach held a private meeting with Al-Nassr's sporting director Simão Coutinho to resolve the issue. The coach agreed to

publicly state at the next press conference that Ronaldo had never insisted on playing time and that it was the coach's fault for not letting him play despite warming up.

However, the understanding made in the meeting was not matched by the head coach when he spoke at the press conference.

What next? Ronaldo said that he does not need to relax the rules because he is the captain and is ready to accept any punishment given by the federation. However, these controversies will not affect his desire to play for Portugal. He assured that there will be a farewell match to say goodbye to the fans properly.

Ronaldo said that his current focus is on competing at his best. He said that he will be available for the Portugal national team again once he has regained full fitness, played for his club and served his suspension.

'FALSE AND BASELESS': VIRAT KOHLI'S TEAM DENIES INR 5 CRORE CLAIM OVER VISIT TO PREMANAND MAHARAJ ASHRAM

New Delhi : Star Indian cricketer Virat Kohli has often been seen visiting Premanand Maharaj's Ashram in Vrindavan. Recently, his visits increased, and a controversy erupted around it when Dinesh Shama, known as Falahari Maharaj, made an explosive claim related to his visit. However, Kohli's team has now stated that there is no truth to those claims.

While releasing a statement in response to Falahari Maharaj's claim that INR 5 Crore was spent for Kohli's visit to Premanand Maharaj's Ashram. "We would like to categorically state that the claims made by Falahari Maharaj Dinesh Sharma in regard to Mr Virat Kohli are completely false, baseless and factually incorrect," a statement from Kohli's spokesperson read, as quoted by IANS. "Mr. Virat Kohli visits Premanand Maharaj Ji purely out of his deep faith and reverence for Maharaj Ji," the statement further added. Kohli and his wife Anushka Sharma have been paying regular visits to Swami Premanand's Ashram since their first visit in January 2023.

INDIA SETS OUT VISION FOR ITS 2036 OLYMPIC AND PARALYMPIC GAMES AMBITION FOLLOWING IOC ANNOUNCEMENT

New Delhi - The Indian Olympic Association (IOA) on Wednesday welcomed the International Olympic Committee's announcement, earlier this week, of the cities and countries participating in the process to select a future host of the Olympic and Paralympic Games in 2036.

India's Olympic and Paralympic ambition, centred on Ahmedabad, Gujarat, has been developed through close and constructive engagement with the IOC over the past eighteen months.

A media statement issued by IOA said, "Rising Together', India's vision, reflects the belief that 2036 can be a moment of mutual rise-when India's transformation through sport and the Olympic Movement's universal future come together through the Games." "For India, hosting the Olympic and Paralympic Games

would be a generational opportunity to place sport at the heart of national life. The project is designed to act as a catalyst for a wider sporting transformation: inspiring millions of young people to move from watching sport to practising it, supporting healthier and more active communities, and making sport a driver of education and professional opportunities,"

the statement said. "By bringing the Games to India, the ambition is not only to stage a global event, but to help embed sport more deeply into everyday life and create a legacy that reflects India's energy, youth and belief in the power of sport to transform society," the IOA said. According to the IOA, for the Olympic Movement, bringing the Games to India in 2036 would be a chance to enter a new era of universality, connecting the Olympic and Paralympic Movements with one of the world's youngest, most dynamic and digitally connected populations. "It would unlock tremendous potential, opening the Games to more than a billion people, and bring new athletes, new audiences and new partners to the Olympic family. When coming together, united in purpose, India and the Olympic movement can achieve a momentous

event in their history, in a festival of life, colour, celebrating India's unmatched cultural diversity," it maintained.

IOA President PT Usha said: "We are deeply honoured by the IOC's recognition of India's vision and aspirations for the Olympic and Paralympic Games in 2036, and proud to be part of an exceptional group of potential hosts for future editions of the Games." "For us, 'Rising Together' is not simply a slogan- it is a powerful commitment to unite India's energy, ambition and diversity behind a shared Olympic dream. As we develop our vision for 2036, we want to create a Games that reflects the confidence of a young, dynamic and rising India, while contributing to the Olympic and Paralympic Movements' ambition to reach new generations, new communities and new horizons around the world," she added.

PRESIDENT DROUPADI MURMU VISITS HISTORIC HIDIMBA TEMPLE IN MANALI

Kullu: President Droupadi Murmu visited the historic Hidimba Temple in Manali on Wednesday, the second day of her visit to Himachal Pradesh. Himachal Pradesh Governor Kavindra Gupta, Mandi MP Kangana Ranaut and other officials were also present during the visit.

President Murmu offered prayers at the temple and learned about its history and religious significance. Security was tightened across Manali ahead of the President's visit, with police personnel deployed at several locations. Vehicular movement on roads along the President's route was also temporarily stopped.

After visiting the temple, President Murmu, accompanied by district administration officials, visited Manali's Mall Road. The area was cleared shortly before her

arrival and security arrangements were put in place.

As the President's convoy passed through Mall Road and other areas, people gathered along the roadside to catch a glimpse of her. In view of the President's visit, the administration also imposed restrictions on drones, paragliders and other aerial activities in designated areas. The Kullu district administration implemented additional security

restrictions from October 5 to 8.

Located in Manali village, the ancient Hidimba Temple is known for its distinctive architecture and religious significance. The temple stands among tall deodar trees and is built in a four-tiered pagoda-style design.

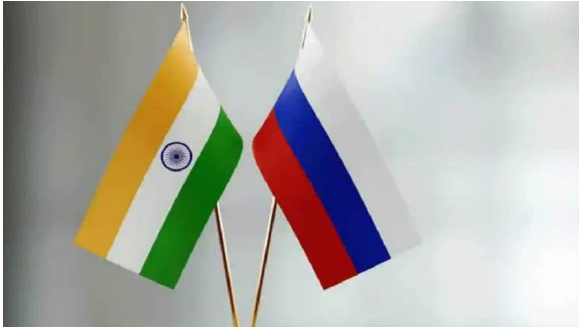
The temple is associated with the Mahabharata and is dedicated to Hidimba, the wife of Pandava prince Bhima. Hidimba holds a special position in the religious

traditions of Kullu and is revered as the "grandmother" of the Kullu royal family. According to Acharya Vijay Kumar, Hindu mythology says that during the Pandavas' period of exile, they were wandering through forests when the demon Hidimb sent his sister Hidimba in search of food.

When Hidimba saw the five Pandavas and their mother, Kunti, she fell in love with Bhima. She chose not to harm them, angering her brother Hidimb, who then attacked the Pandavas.

A fierce battle followed, during which Bhima killed Hidimb. Later, with Kunti's permission, Bhima and Hidimba married and had a son named Ghatotkacha, who went on to fight valiantly in the Mahabharata war. According to Acharya Vijay Kumar, Hidimba later came to be worshipped as a goddess.

Her deification is believed to have taken place in Manali. A natural rock inside the temple is considered the sacred seat of the goddess. Known locally as "Dhoong," the rock is associated with the name Dhoongri Devi, and Hidimba is worshipped as the village deity of the region. According to temple priest Rakesh Sharma, the historic temple was built in 1553 during the reign of Kullu ruler Bahadur Singh, who ruled from 1546 to 1569. The temple walls reflect traditional Himalayan architecture, while its entrance features intricate wood carvings. Hidimba Temple also has an important role in Kullu's famous International Dussehra festival. According to local tradition, official preparations for the chariot procession do not begin until the goddess arrives at the festival.

INDIA SEEKS UPDATE FROM RUSSIA ON WHEREABOUTS OF INDIANS WORKING WITH RUSSIAN MILITARY

New Delhi : India on Wednesday said it has sought an update from Russian authorities on the whereabouts of 69 Indian nationals who are reportedly working for the Russian Army. New Delhi has been consistently urging Moscow to release all the Indian nationals serving with the Russian military. The government's efforts have led to the release of 139 Indian nationals so far, external affairs ministry spokesperson Randhir Jaiswal said at his regular media briefing.

Fifty-one Indians have died so far while serving on the frontlines of the conflict in Ukraine, according to information shared by authorities in the last few months. Jaiswal said a total of 259 Indian nationals were believed to have been recruited into the Russian armed forces.

"Of these, through our efforts, so far, 139 Indian nationals have seen early discharge from the Russian Army," Jaiswal said. "We are following up with the Russian authorities for updates on the whereabouts of 69 Indian nationals who are reportedly with the Russian Army," he said.

Jaiswal said there is a "grave danger" of taking up jobs in the Russian military. "I once again want to urge that Indian nationals must stay away from offers being made to join the Russian Army," he said. To a separate question on the death of a laboratory worker at a plague-research institute in Russia's Siberia region, Jaiswal said India is fully prepared to deal with any contingency related to Indian nationals living in Russia. "On the plague situation, I think the relevant country or authorities would be best positioned to answer that," he said, adding that there are 30,000-plus Indian students and around 70,000 Indian nationals living in Russia. "As and when there is any requirement, we will put our best foot forward for our nationals," he said.

INDIAN-ORIGIN FILMMAKER ARAFAT SHEIKH DETAINED BY ICE IN US

Washington : Indian-origin filmmaker Arafat Sheikh has been detained by the US Immigration and Customs Enforcement (ICE) on arrival at the

Dulles International Airport here, an advocacy campaign seeking his release said. Sheikh, a resident of Alexandria, Virginia, was detained by ICE on September 24, the campaign Free Arafat Sheikh said. It claimed that Sheikh is in the US on a student visa to pursue film studies at Georgia State University and has a pending immigration application. The campaign launched online said Sheikh was detained shortly after stepping off his flight. It alleged that ICE agents took him into custody even as he presented his immigration documents. ICE, the US agency responsible for enforcing federal immigration laws, can detain non-citizens over suspected immigration violations or while their immigration status or applications are being reviewed.

'STARLINK BEING BLOCKED BY CERTAIN OLIGARCHS TO MAINTAIN MONOPOLY ON INDIAN PEOPLE', SAYS ELON MUSK

New Delhi - Even as SpaceX's Starlink is inching closer to launching its satellite internet service in India, a few regulatory hurdles are keeping the company from doing so.

This became evident in a post by the founder of Starlink Elon Musk on X on Wednesday. With several gateway sites already built and key licences secured, Starlink is waiting for the remaining approvals to begin commercial operations. In the post, Musk accused unnamed Indian "oligarchs" of blocking Starlink to protect their grip on the country's telecom

market. "Unfortunately, we are being blocked by certain oligarchs in order to maintain their monopolistic chokehold on the Indian people. You can guess who they are ... This is a crime against the people of India!," he wrote in the post.

Musk responded to a post by DogeDesigner who said, "India needs@Starlink." The post further said, "11,256 of India's listed villages still lacked 4G coverage as of May 2026. India had 1.093 billion internet subscriptions in March

2026, but only 440.87 million were rural. Rural subscription density was 48.31 per 100 people, compared with 126.80 in urban India. BharatNet had laid over 850,000 route-km of fibre and made about 221,000 Gram Panchayats service-ready. However, its Points of Presence were reported operational at only 80,472 Gram Panchayats in June 2026. Only 4.26% of India's internet subscriptions were wired connections in March 2026. India should complete the remaining clearances and spectrum allocation so Starlink can begin commercial

service".

Starlink has built its operations in India to meet the security and regulatory requirements, a senior SpaceX executive had said recently. Speaking at the 10th India Mobile Congress in Delhi, Starlink Business Operations VP Lauren Dreyer said the company has spent the past five years working closely with Indian regulators, industry and operators to understand how to adapt and prepare Starlink's operations in India to serve its citizens. "We are ready to serve in India, once India is ready," she had said.

PROTECTING SEAFARERS CRITICAL: INDIA URGES DE-ESCALATION FOLLOWING BLACK SEA SHIP ATTACKS

New Delhi: India on Wednesday condemned a string of attacks targeting four commercial vessels in the Black Sea over the past two days that left two of the 33 Indian nationals on board injured. New Delhi renewed its call for dialogue and diplomacy to de-escalate tensions and restore regional peace, emphasising that attacks on commercial shipping and seafarers must cease immediately to ensure free and unimpeded international navigation.

External Affairs Ministry spokesperson Randhir Jaiswal, at the same time, referred to India's ongoing conversations with Russia and Ukraine to push for a peaceful solution to the lingering conflict between the two countries. "We have ongoing conversations with both Russia and Ukraine in this regard," he said. Jaiswal said New Delhi condemns the attacks on commercial vessels in the Black Sea region.

"We have seen a string of attacks targeting commercial vessels in the Black Sea region. We condemn such attacks that threaten commercial shipping and endanger the lives of our seafaring community," Jaiswal said at his regular media briefing. Elaborating on the incidents, he said commercial vessel MV Royad Mammadov came under attack while it was sailing in the Black Sea.

"There were three Indian nationals onboard. One of them was injured and has since received medical treatment. Our embassy in Romania is in touch with them for their safety and welfare," he said. Jaiswal said a Togo-flagged ship, Alfa Watan, was attacked on Tuesday and the fate of its crew is unknown.

"Another vessel, the Palau flagged MV Able came under a drone attack, but fortunately all its 18 crew, including seven Indian nationals, have been rescued. One Indian national suffered injuries and is under medical supervision," he said. Jaiswal thanked the Bulgarian authorities for their timely help, adding Indian mission in Bulgaria is offering all possible assistance to the seafarers.

"The fourth ship which came under attack is the

Liberian-flagged Aframax Rio, an oil tanker. All the crew, consisting of 23 Indian seafarers, have been rescued," he said. Jaiswal said India has been consistently calling for dialogue and diplomacy to de-escalate tensions and enable early return of peace to the region.

"The targeting of commercial shipping and seafarers in the region must end, and free and unimpeded navigation and commerce through the international waterways must be restored at the earliest," he said. Jaiswal, responding to a question on the Ukraine conflict, said India has consistently maintained that dialogue and diplomacy are the way forward.

"The prime minister has on multiple occasions expressed that this is not an era of war,

and that solutions will not emerge from the battlefield," he said. The spokesperson said that Prime Minister Narendra Modi told Russian President Vladimir Putin during a meeting in Bishkek in August that time has come for "endless war to give way to end of war".

"In keeping with this idea to bring peace, India has engaged both sides. This has been appreciated by both Russia and Ukraine. You would have seen the comments made by President Putin and Foreign Minister Sybiha of Ukraine," he said.

External Affairs Minister S Jaishankar said on Sunday that India has moved beyond advocacy and stepped up its efforts in recent months for resolving the Ukraine conflict by engaging in conversations with both Kyiv and Moscow.

Last week, Putin said Modi has "good ideas" to find a mutually acceptable solution to the conflict. Ukraine Foreign Minister Andrii Sybiha said on Friday that Kyiv received separate proposals from India and three other nations for a possible ceasefire.

"Insofar as specifics are concerned, the external affairs minister recently elaborated on them. He noted that we are trying to be helpful, starting with the Black Sea safety of shipping issue, addressing immediate concerns of Russia and Ukraine on grain and energy exports, and non-attack possibilities," Jaiswal said. "We have ongoing conversations with both Russia and Ukraine in this regard," he said.

Moreover, providing an update on the pilot's condition during a bi-weekly press briefing, MEA Official Spokesperson Randhir Jaiswal assured that Indian diplomatic authorities are in continuous contact with local officials and the hospital team overseeing his care. "Captain Machhaar is in the hospital in Abu Dhabi," Jaiswal stated. "Our embassy in the UAE has been in regular touch with him, with his family, with local authorities, and with the hospital authorities. He's recuperating well. He's responding well. And his health is improving."

Public Notice

This notice is hereby given to the general public that Flat No. B-423, 4th Floor, Building No. 4, Maa Ashapura S.R.A.CHS.Ltd., Near Gurunanak Hospital, Bandra (East), Mumbai -400 051 is owned by Mrs. Vimal Jaywant Magade and Mrs. Vimal Jaywant Magade passed away on 11-02-2011 and after her demise, her sole legal heir daughter Prajakta Pravin Kamble (formerly Prajakta Jaywant Magade) also passed away on 10-01-2019 and after her demise, her husband heir Mr. Pravin Gangaram Kamble, Mr. Abhishek Pravin Kamble and Mr. Devraj Pravin Kamble are the heirs and my client Mr. Pravin Gangaram Kamble is the heir and in respect of the said Flat No. B-423, 4th Floor, Building No. 4, Maa Ashapura S.R.A. Co. Op. Hou. So. Ltd., Near Gurunanak Hospital, Bandra (East), Mumbai -400 051 or against him or any part thereof, any person having any claim or claims or if there are any heirs of Mrs. Vimal Jaywant Magade, then they are required to inform Adv. Pratiksha Tapan in writing within 15 days from the publication of this notice, failing which the flat will be sold.

Place: Mumbai **Sd/-**
Date: 12/10/2026 **Adv. Pratiksha Tapan**
Contact – 9819860955
Email – advpratikshatapan@gmail.com

